

DO
KAITYMAI

TO SUSIVIENINIM
'ADOVELIN
NANTI ENTGA
niais apdarais

ino antraštė:
BALSAS
Brooklyn, N. Y.

KRAUTUVY

Skrybėles, krepus, ryškus
staus (maltonas) ryškus
na.

OTHING CO.

DRABUZIŲ IŠTARA
didžiausias krautuvas
nuo anų susisiekimas, įvairūs
Taipgi siūvama su
Orderius" į kitus miestus

all pasirinkimus vilnines
krautuvas atdara paprasčiausiai
8:30 ryto iki 9:30 vakarų
šventadieniais nuo 10
prieš.

Nothing Co.
Brooklyn, N. Y.

Automobilių
IRBTUVĖ

SCHOOL

New York

ECIALISTAS

irias hgas
RU
'AVOJINGA LIMA
AS GALIU PAGALBINTI
3 SUTEIKIA PABŪVIMĄ
išsikimose ligų - Nėra
1. Olos Sugedimas
2. Nervų Silpnėjimas
3. Nėra, Remiantis, Nėra
umų ligų. Ar daro
ir ar final

imas Wasserman
ngas tyrimai

New York, N. Y.

LSAS"

vis Susivieninim
mėnesiai

3 DOLERIAL
is formulis. Jais
alno darbininkų
viena, norintis
ti "Darbininkų
moterų klausimais

SAS"

Brooklyn, N. Y.

KRISLAI

Skaitykite!
Kas Daugiau?
Susirinkimus,
Tie "400".
Proletmenininkai.

Rado M. Rambus.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išleina Kasdien Apart Nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasau!

No. 227

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Ketvergas, 24 d. Rugsėjo (September), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c

Metai XV, Dienraščio VII

Ar Bus Karas Tarpe Anglijos ir Turkijos?

LONDONAS. — Labai galimas daiktas, kad tarpe Anglijos ir Turkijos gali įvykti ginkluotas susikirtimas už Mosulo aliejaus šaltinius. Turakai neklausys Tautų Lygos išsprendimo. Iš Lygos kongreso išvyko namon Turkijos delegatai. Jie raportuos apie dalykų stovį savo valdžiai, o pastaroji pasakys galutiną nusistatymą, kaip delegatai privalo ant toliau elgtis. Niekas nemano, kad Angoros valdžia būtų tokia gera ir nusileistų Tautų Lygos sprendimui. Juk jiniai gerai žino, kad tas sprendimas bus padarytas Anglijos geran.

Baus Tuos, Kurie Agitavo Telefonistus Streikuoti

PARYŽIUS. — Francijos ministerių kabinetas nutarė nubausti visus tuos, kurie bus surasti kaltais agitavimu telefonistus ir telegrafistus streikuoti. Kai žinoma, pereitą pirmadienį Paryžiuje buvo sustoję visi telefonai ir telegrafai, nes darbininkai apskelbė dviejų valandų streiką.

Tautų Lygos Taryba Svarys Mosulo Klausimą

GENEVA. — Vieni iš svarbiausių klausimų, kuris reikės Tautų Lygai išspręsti, yra Mosulo ateities klausimas. Kongrese jis nebus rišamas. Todel Tautų Lygos taryba paims jį ir bandys išrišti.

GELBĖKITE "LAISVĖ" NUO ROMOS SMAKO, KOL DAR NĖRA PERVELU!

Kunigo Petkaus teismas prieš "Laisvę" paskirtas spalį (October) mėnesį. Rengiamasis teismas ryja pinigais, kaip koks pragaras. O mūsų draugai ir prieteliai tarytum visiškai apie tai užmiršo. Per pastutinį pusmetį labai mažai teiplaukė aukų į fondą "Laisvės" bylos su Petkum, — beveik nieko. Pirmiau gauti tam reikalui pinigai visai baigėsi.

Draugai, kuriem rūpi "Laisvės" gyvybė, jūs toliau laukti negalite. Šokite mums pagelbon, kad atsilaukyti prieš kun. Petkų ir prieš visą šimtagalvį Romos smaką.

Kunigui Petkui ir jo šešrams pinigų nestoka. Jie daro plačiausius prisirengimus, idant drožt mirtiną smūgį vieninteliui lietuvių darbininkų dienraščiui pasaulyje — "Laisvei". Kun. Petkaus agentai apkaldėjo visus parapijonus; renka davatkų ir davatkinų parašus, kad tais parašais teisme paliudyt apie kun. Petkaus "gerumą". Kun. Petkui duoda savo advokatus ir pats vyskūpas.

Sunki, draugai, mums kova su juodąja Romos korporacija. Jeigu jūs būtumėte aukomis neparėmę "Laisvės" bylos su kun. Petkum, — jau kažin kaip būtų išję su "Laisve".

Iki šiol gelbėjote savo dienraštį; gelbėkite ir toliau, idant teisme galėtume atsispirti, idant visas, galų gale, nenuceitų vėjais.

Dalykas baisiai rimtas; dalykas skubus; dalykas neatidėliotinas. "Laisvei" reikalinga tuojautinė ir greičiausia pagelba delei bylos su kun. Petkum.

Neįpildžius kapitalistams darbininkų reikalavimų, sustojo mainų industrija ir mainieriai nedės ant jos ašių tekinių tol, kol nebus išpildyta jų reikalavimai, pažymėti ant tekinių.

Visos Rusijos Bažnyčių Atstovų Kongresas Maskvoje

MASKVA. — Pirmą dieną spalį į Maskvą suvažiuos visos Rusijos stačiatikių bažnyčios kongresas, kurį šaukia Synodas.

Maskva Turės 16-kos Augštų Didelį Namą

Laikraščiai praneša, kad greitu laiku Maskvoje bus pradėtas budavoti 16 augštų namas.

Darbas pirmutinio augščiausio namo Maskvoje prasidės su dideliu kontestu architektų, kurie gamins tam budinkui planus. Namas bus statomas sulyg vėliausio amerikoniško stiliaus.

Ant pirmųjų 12 augštų bus valstybės banko vieta, gi likusieji augštai bus pavesta valstybės izdo departamentui.

Primusė Negrą už Jo Pačią

BALTIMORE, Md. — Ernest Ward, negras, gavo penkis bizūnus per nugarą nuo šerifo Albaugh'o. Mušė juodveidį už tai, kad jis savo pačią buvo apmušęs. Bizūnai vargšui juodveidžiui buvo duoti kalėjime.

Fasistų Susikirtimas su Komunistais Londone

Londonas. — Islingtono distrikte įvyko didelis susikirtimas tarpe komunistų ir fasistų. Kovota kumščiomis ir akmenimis.

KIEK SURŪKOMA!

KONSTANINOPOLIS. — Šiam miestėnkiekvieną minutą surūkoma 2179 cigaretai.

Unija Reikalauja Išleisti Komunistą Saklatvalą

NEW YORK. — Kailių išdirbėjų (furriers) unijos lokalas No. 1, didžiausias šiame mieste, priėmė rezoliuciją, kad Saklatvala būtų išleistas į Ameriką.

Amerikoj Randasi Keturi Šimtai Milijonų Vištų

Agrikultūros departamentas skelbia, kad Jungtinėse Valstijose randasi 400,000,000 vištų. Ar prie tos skaitlinės prirokojama ir gaidžiai, departamentas nepasako.

McNAMARA PRIPAŽINTAS KALTU

INDIANAPOLIS. — John J. McNamara, kuris nesenai buvo išvedęs į streiką namų budavotojus, tapo apkaltintas dūrės, kuris susidėjo iš vienuolikos biznių ir vieno kapinių zakristijono. McNamara apkaltintas daryme grąšinimų streiklaužiams.

Jeį Gaus Divorsą, Užmokės Pačiai \$30,000

Viena. — Jei vengras dramaturgas, Molnar'as gaus divorsą nuo savo pačios, tai jis sumokės jai \$30,000.

Bombay. — Jau 135,000 tekstilinių darbininkų išėjo į streiką. Gauta iš SSSR tekstilinių darb. unijų 10,000 rublių pašalpos ir pasveikinimas.

BRITANIJA RENGIA SI DEPORTUOTI EILĖ NEPILIEČIŲ KOMUNISTŲ

LONDONAS. — Britanijos valdžia pagaliaus nutarė pradėti griežtą kovą prieš asmenis, esančius nepilieciais, bet nužiūrimsu kaip "raudonuosius". Išakyta Scotlando Jardu (šnipų departamentui) priruosti su pirmu nužiūrėtu komunistų deportacijai. Apie 50 asmenų — rusų ir francūzų — rokuojamų komunists t a i s, greit bus ištremta.

Kartu šnipams išakyla daboti armija. Daugelis kareivių nuskirta sekti armijoje kiekvieną komunistų pasijudinimą. Kaip greit bus sugautas komunistas, dalinant komunistinę literatūrą kareiviams, taip greit jis bus sunkiai baudžiamas. Pirmu sykiu Britanijos armijos istorijoje tapo įkurtas tam tikras departamentas, kuris saugos kareivius nuo komunistinės propagandos.

Sudeginta Moteris Yra Auka Netikusios Meilės ir Perdidelės Girtuokybės

Per Dvejus Metus Symoniukas Mylėjosi su Poleskiene; Romansas Užsibaigė Sudeginimu Moters ir Baisiu Sumušimu Josios Vyro.

Vakar jau buvo dienraštyje sakyta, kad Jurgis Symoniukas (kitur sako Symukas) sudegino savo meiluzę, Sofiją Poleskienę. Štai daugiau žinių apie tą tragediją.

Symoniukas buvo geru draugu Poleskio ir per pastaruosius dvejus metus mylėjosi su jo žmona, Sofija. Jis dirbo naktimis Eckenroth and Co. medžio išdirbystėje kaip pečkury ir tžianitorius. Darbo vieta randasi po numeriu 186 Lewis St., New Yorke, arti Rytinės upės.

Naktinis Romansas Ofise.

Pasak paties Symoniuko, Sofija veik kas naktį ateidavusi pas jį į kompanijos ofisą ir čia jiedu praleidavo linksmai naktelės: myluodavosi, gerdavo, dainuodavo ir kitus darbelius atlikinėdavo. Bet pereito pirmadienio naktis buvo ne kokia: Symoniukas sužinojo, kad Poleskienė pavogė nuo jo \$80 ir veikiausiai praleido juos apirėdams, prie kurių jina tu-rėjo didelį palinkimą. Gi Symoniukui pinigai buvo reikalingi. Jis norėjo parsitraukti savo pačią į Ameriką, kuri gyvena Berhomgt'e, Rumunijoj. Besibardami, jiedu išėrė puse kvortos vyno. Sofija nuėjo daugiau vyno iš namų atnešti.

Sumušusi Savo Vyra.

Kuomet Sofija nuėjo namon, 511 E. 11th St., sakoma, jina radusi savo vyrą gulint ir pastarąjį labai sumušusi. Sykiu pasiėmė daugiau vyno ir kiek tiek nuodu, kuriuos taikėsi užduoti Symoniukui. Kuomet meiluzė uždavė Symoniukui naujo vyno, jis pradėjo jautsi, kad vyne yra ko tai nepaprasto imaišyta. Prasidėjo argumentacija ir paskui muštynės. Symoniukas stiprus vyras ir todėl jam lengva buvo Sofiją sumušti. Išsykiu jis jai bonka galvon uždavė, o vėliau paėmęs kūjelį ir juomi dabaigė. Primusęs savo meiluzę, paėmė

ja pusgyvę ir nunešęs skletį į degantį "boilerį" (pelečiui) įmetė gyvą, berėkiančią. Įmetęs, uždarė "boilerį".

Pats Ejo Skandytis.

Atlikęs tokį bjaurų darbą, Symoniukas pats bėgo skandytis į Rytinę upę. Bet policmanas Merrick, kuris buvo girdėjęs moteriškės M. Symoniuką, revolveriu privertė sustoti ir sugrąžino į ofisą. Ten patyrė, kas do riksmas buvo ir kur moteriškė randasi. Pripuolęs į pečių, policmanas tik likučių moters kūno surado. Symoniukas gavo smarkiai lupti už tai, kad jis nenorėjo pasiduoti policmano komandai. Jei dar kelios minutes būtų praėję, Poleskienės lavonas būtų sudegęs galutinai ir nebūtų jokių liūdijimų, rodančių, kad Symoniukas ją užmušė. Jis būtų palikęs nekaltas.

DARBIEČIŲ DOMEI!

Amerikos Darbininkų Partija šaukia visuotinus narių mitingus apkalbėjimui svarbiųjų Partijos problemų sekančiuose miestuose ir sekančiuose dienomis:

- Bostone — rugs. 27 d.
- New Yorke — rug. 25.
- Buffalo — spalį 4
- Pittsburgh, Pa. — rugsėjo 25.
- Clevelande — rugs. 27.
- Detroito — rugs. 27.
- Chicago — spalį 7.
- Minneapolis — rugsėjo 27.
- Connecticut — spalį 4.
- Philadelphijoj — rugs. 26 d.

Kiekvienas draugas privalo dalyvauti šiuose mitinguose, nes jie yra begaliniai svarbūs. Partijos Pild. Komiteto nariai išduos raportus iš Konvencijos ir bus pranešta apie mūsų ūmiausius uždavimus.

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kaina Sovietuose Valstijose ir Kasadoje: metams—\$6.00; pusel metų—\$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusel metų—\$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant metams—\$8.00; pusel metų—\$4.00.

"SVEČIAI" IŠ VOKIETIJOS

Rugsėjo 25 d. pasieks New Yorko uostą skaitlinga delegacija Vokietijos darbo unių. Jos pasitikimui ir pavaišinimui Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green suorganizavo specialią komitetą, susidedantį išimtinai iš biurokratų. Tai ir susidarys "šventoji šeimynėlė" darbo žmonių reikalų pardavikų.

Vokiečių delegacija susideda iš kraštutinių dešiniųjų elementų. Mainierius atstovauja p. Housman; transporto darbininkus, p. Schuman; maisto gaminimo darbininkus, p. Wondel; gelžkeličius, p. Jockado. Ir visa eilė kitų judošių.

Tai koks gi tikslas šios delegacijos atsibaladavimo? Kiekvienam aišku, jog šitie ponai anaipol nėra pirmieji vyturiai išauštančio pavasario proletariato vienybės. Ne. Vienybė jiems nerūpi. Neigi ponas Green pasitikti ir vaistintu tuos darbo unių darbuotojus iš užsienio, kurie atvyktų Amerikon su tikslu suvienyti proletariato spēkas tarptautiniai. Vokiečiai biurokratai atvyksta Amerikon sudaryti bendrą frontą kovai prieš vienybę.

Dalykas štai kame: Jau tulas laikas gyvuoja rusų anglų komitetas varymui agitacijos už suvienijimą darbo unių judėjimo į vieną karingą Internacionalą. Pasakutinis Anglijos Darbo Unių Kongresas entuziastiškai užgrybė veikimą šito komiteto ir įsakė Pildomajai Tarybai visomis pastangomis darbuotis delei unių vienybės. Vadinasi, nemažiau kaip dvylika milijonų rusų ir anglų unių stovi ir dirba už vienybę. O visose šalyse darbo unių kairysis sparnas taip pat reikalauja tarptautinės vienybės. Iš antros pusės, Vokietijos, Francijos, Belgijos, Italijos ir tt., unių socialistiniai vadai piestu stvoja prieš vienybę. Amerikos Darbo Federacijos lyderiai taip pat karą skelbia Rusijos unioms ir visiems kairiasparniams uniųistams.

Taigi, vokiečių delegacijos misija yra tame, kad sudaryt bendrą frontą su Amerikos unių biurokratais prieš Rusijos ir Anglijos unių veikimą del vienybės. Jų misija yra pardavikiška, judošiška.

KOMUNISTAI NEW YORKO RINKIMUOSE

Šį rudenį įvyksta New Yorko miesto valdžios rinkimai. Kapitalistų partijos — demokratai ir republikonai — jau subruzdavo su savo kampanija. Didlapiai pilni straipsnių apie kandidatus.

O kas pef vieni tie jų kandidatai? Demokratai patatė į miesto majorus Walkerį, advokatą ir agentą maisto ir transportacijos trusų. Republikonai iškišo Watermaną, stambų darbdavį.

Socialistų Partija irgi dalyvaus rinkimuose su savo kunigu Norman Thomasu, kaipo kandidatu į majorus. Darbininkų Partija pasiūlė socialistams sušaukti plačią konferenciją iš visų darbininkų, nepriklausomo politinio veikimo šalininkų, sudaryti rinkimams "darbo bloką" ir pastatyti bendrą kandidatų surašą. Komunistai sakė, kad visi darbininkai turi eiti išvien prieš kapitalistus šiuose rinkimuose. Bet kur tau socialistai prisidės prie suvienyto fronto. Jiems rūpi ne vienybė, bet pasidalinimas darbininkų eilėse. Jie griežtai atmetė komunistų pasiūlymą ir patatė kleboną savo kandidatu.

Darbininkų (Komunistų) Partijai kitokios išeities neliko, kaip statyti savo kandidatus ir dalyvauti rinkimuose savo vardu. Komunistų kandidatas į majorus — d. Gitlow, žymus darbininkų kovotojas. Visi darbininkai, kurie pritaria darbininkų klasės vienybei ir revoliniam judėjimui, šiuose New Yorko miesto rinkimuose rems Darbininkų Partijos kandidatus.

PADAINUPIO ŽINIOS

Padainupis, Garliavos valstiaus. — Dabar laukuose baigiami pjauti miežiai, vikiai, pjaunamos avižos. Ūkininkai, turintieji kuliamas mašinas, kulia rugius; neseniai ūkininko J. D. sūnus kuliaviant su maniežu rugius nu-puolė po maniežo ratu, sunkiai susižeidė.

Sodrose baigia nokti obuoliai; obuolių derlius šiais metais, — mažesnis, slyvų derlius matomai bus vidutiniskas.

Rudenį ir pavasarį, o iš dalies ir žiemą keliai čionai

būna neišvažiuojami del netikusio taisymo. Vienu laiku buvo kalbama, kad valdžios manoma tiesti plentas Garliava-Višakio-Rūda, kuris eity per mūsų kaimą, tada susisiektimas ir iš mūsų kaimo būtų geresnis.

Kaime yra vienkomplektinė pradžios mokykla, kurią mokslo metu lanko 50-60 mokinių; tik gaila, kad butas mokykla visiškai netinkamas: žemas, mažas. Reikėtų statyti mokyklai namas, bet nėra lėšų.

Žmonės čionai mažai organizuoti, jaunimas įdomaujasi daugiausia "robakais" ir degtine.

VĖL POPIEŽIAUS NOSIS

Įvykusioje Washingtono katalikų vyrų susivienijimo konferencijoje tapo iškelta aikštėn popiežiaus konspiracija prieš Sovietų Rusiją. Tulas popiežiaus agentas, vardu Keeler, nurodinėjo, kaip papa nemyli Sovietų valdžios pastangų apsviestu liaudį ir tuomi paliuosuoti ją nuo religinių prietarų. "Šventasis tėvas," sako Keeler, "labai prielankiai žiūri į tuos žmones (rusus) ir jaučia, jog dabar jau laikas Romos bažnyčiai pradėt agresyvi veikimą. Jisai įsteigė Romoje seminariją mokimui kunigų, kurie, progai iškilus, trauks į Rusiją ir skelbs suvienijimą graikų katalikų bažnyčios su Romos katalikų bažnyčia."

Toliaus p. Keeler karštai ragino Amerikos katalikus griežtai kovoti prieš komunistinį judėjimą.

Tas parodo, kad Romos juodoji armija ruošia užpuolimą ant revoliucinės Rusijos. Prirengimui šnipų, judašimčių ir kontr-revoliucionierių agentų net Romoje įsteigta mokykla. Kad tie juodvarniai nusileis ant Rusijos, tai negali būti jokios abejonės. Bet kada Sovietų valdžia sučiups juos ir pradės jiems kailį lupti, tai visas buržuazinis pasaulis staus, jog Rusijoje siaučia "raudonasis teroras."

Man labai nepatinka, kad kai kuriuose rašiniuose būna angliškų žodžių, kurie lengvai galima rašyti lietuviškai. "Laisvės" skaitytojams, gyvenantiems kitose šalyse, kurie nemoka angliškų kalbos, tiems tokie žodžiai daro daug kebbumo.

Man labai nepatinka, kad kai kuriuose korespondentai ar šiaip kritikai nemoka ar nenori rimtai kritikuoti. Nerimta kritika, ar tai su idejiniais draugais, ar su priešais, daug kenkia laikraščiai ir abelnai mūsų idejai. Kuo rimtesnė, tuo teisingesnė kritika, tuo geriau.

Kai kada redakcija daugiau įvertina autorių, o ne rašini. Pavyzdžiui, ant antro puslapio telpa straipsnis prastesnis, ant trečio ir ketvirto — geresnis ir dar mažesnis raidėmis. Cia man pasirodė, kad redakcija savo ypatingiems draugams suteikia pirmenybę. Cia pasirodė vertinimas ypatos, o ne rašinio. (Keli pačių redaktorių straipsniai paskutiniu laiku po slapyvardžiais tilpo 4-me ir 5-me puslapiuose, o bendradarbių-korespondentų raštams buvo užleidžiama vieta 2-me ir 3-me puslapiuose.—Red.)

TRUPUTĮ NURIMO

Moteriškų drapanų suvėjų unių organas "Justice" būdavo užpildytas melais ir kolionėmis apie Darbo Unių švietimo Lygą. O kada New Yorko mieste 30,000 narių, kuriems vadovauja komunistai, sukilo prieš socialistus biurokratus, tai "Justice" dar daugiau įsiuto. Visokiais purvais drabstė narius ir jų išrinktus vadus. Bet niekas iš to neišėjo. Biurokratai pamatė, kad prieš vėją negalima papūsti. Tai "Justice" užsadarė savo nešvarią burną ir pradėjo giedoti apie vienybę.

Labai gerai, vienybės reikia. Komunistai visuomet kovojo už vienybę uniųose. Bet vienybė negalima su Sigmanais ir Hillmanais, kol jie parduoda darbininkus darbdaviams. Vienybės reikia kovai prieš darbdavius. Todėl pažangieji uniųistai ir reikalauja, kad ponai Sigmanai pasitrauktų iš unių vadovybės.

Įvykiai moteriškų drapanų suvėjų uniųose parodo, kad susipratę eiliniai nariai gali aplaužyti ragus savo biurokratams.

MES NENORIME JŪSŲ MEILĖS

Kunigų "Draugas," rugs. 18 d., ilgame editoriale aiškina "artimo meilę." Išsina taip, kad katalikų bažnyčia myli tik tai tuos, kurie duodasi milžti. "Draugas" sako, kad katalikų bažnyčia jokiū būdu nesutiksianti mylėti bolševikus, nes, pavyzdžiui,

Amerikos lietuviškėji bolševikliai panašūs į plėšrius žvėris, uždarytus geležinėse kletkose. Šie dantis rodo ir tik laukia valandėlės, kurioje galės pulti savo auką.

Matote, kaip baisūs kunigams atrodo bolševikai. Tai ir gerai, kad juodvarniai bijo susipratusių darbininkų.

O kas liečia katalikų bažnyčios bei jos kunigų meilę, tai mes jos nepaisome.

Mintys apie 'Laisvę'

"Laisvės" redakcija labai gerai padarė, kad pakviėtė savo skaitytojus ir bendradarbius išsireikšti apie "Laisvę". Kuo daugiau mūsų draugų išreikš savo mintis šiame klausime, tuo daugiau tobulinsis "Laisvė", tuo daugiau ir lengviau platinis darbininkuose.

Kas Man Nepatinka?

Man nepatinka, kad kai kuriuose rašiniuose būna angliškų žodžių, kurie lengvai galima rašyti lietuviškai. "Laisvės" skaitytojams, gyvenantiems kitose šalyse, kurie nemoka angliškų kalbos, tiems tokie žodžiai daro daug kebbumo.

Man labai nepatinka, kad kai kuriuose korespondentai ar šiaip kritikai nemoka ar nenori rimtai kritikuoti. Nerimta kritika, ar tai su idejiniais draugais, ar su priešais, daug kenkia laikraščiai ir abelnai mūsų idejai. Kuo rimtesnė, tuo teisingesnė kritika, tuo geriau.

Kai kada redakcija daugiau įvertina autorių, o ne rašini. Pavyzdžiui, ant antro puslapio telpa straipsnis prastesnis, ant trečio ir ketvirto — geresnis ir dar mažesnis raidėmis. Cia man pasirodė, kad redakcija savo ypatingiems draugams suteikia pirmenybę. Cia pasirodė vertinimas ypatos, o ne rašinio. (Keli pačių redaktorių straipsniai paskutiniu laiku po slapyvardžiais tilpo 4-me ir 5-me puslapiuose, o bendradarbių-korespondentų raštams buvo užleidžiama vieta 2-me ir 3-me puslapiuose.—Red.)

Kas Man Patinka?

Man patinka apžvalga, pirmo puslapio žinios, Krišai, geri ir redakcijos straipsniai, bet ne visus perskaitau. Patinka ir bedievių išpažintys. Visi tie atskalūnai, kuriems daugiau laiko emė pasiluosuoti iš darbo baimės, turi išsispaviedoti per "Laisvę". Man rodos, tokie raštai dar ir mūsų juokdariams suteikia medžiagos.

Labai gerai, kad "Laisvėje" yra juokų skyrius. Man labai mažai tenka skaityti juokų skyrių. Bet daug "Laisvės" skaitytojų yra, kuriems juokai labai patinka. Verta mūsų juokdariams-rašėjams pasijuokti ir iš atsivertėlių (sugrįžusių prie "dvasios šventos").

Man patinka skaityti straipsniai, kurie paskirstyti į dalis. Labai gerai, kurie korespondentai taip rašo.

Kai kurie mūsų draugai vada-redaktoriai nepatenkinti tuomi, jeigu korespondentai plačiau parašo apie parengimus, lošėjus ir t. p. Tiems draugams rodosi, kad apie tai būtų labai mažai rašoma, arba nieko nerašoma. Tai klaida! Tokie aprašymai daug pagelbsti mūsų draugų veikimui vietoje ir laikraštis geriau platinasi ten.

Redakcija dažnai ragina "Laisvės" skaitytojus rašyti žinių iš dirbtuvių. Labai gerai, kas parašo. Bet dabar nėra ko dažnai rašyti iš dirbtuvių, nes ten mūsų veikimo dar nėra.

Ko Naujo?

Daugiau reikia rašyti "Laisvė" apie unių ir uniųistų pareigas. Uniųs didelę klaidą daro, kad nesirūpina organizavimu abelnai visų darbininkų į uni-

jas. Tas darbas turi būti visų unių bendrai dirbamas. Ant unių pagamintų prekių turi būti ir unių ženklas. Yra uniųistų, kurie didžiuojasi, kad jie uniųistai, gauna didesnes algas už neuniųistus ir dar mažiau valandų dirba į dieną. Bet patys, beveik visi uniųistai, unių pagamintas prekes nenori pirkti. Mat, tai yra biski brangesni negu neuniųistų gaminti dirbiniai. Toks uniųistų elgis yra naikinimas unių. Šiuose unių klausimuose ir kituose čia nepaminėtuose klausimuose redakcija gali sumanyti temas ir paduoti jas po eilei skaitytojams diskutuoti.

Kad daugiau žinių tilptų "Laisvėje" iš Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos. Drg. Ketvirčio laiški, kurie tilpo "Laisvėje", yra labai tinkami mūsų spaudai. Panašių laiškių dažnai telpa. "Novy Mir" ir "Rusky Golos", juos galima ir "Laisvėje" talpinti. Jeigu mūsų priešai perdaug myli rašyti melus apie komunistus Rusijoje, tai mum prisieina (reikia), daugiau žinių iš ten duoti "L." skaitytojams.

Reikia talpinti po vieną straipsnį į savaitę iš religijų istorijos. Daug "Laisvės" skaitytojų yra, kurie del tųjų priežasčių apie religijų istoriją knygų neskaito. Kai laikraštį apie tai straipsnis būna, tai daugumas iš jų pasimokina ir su davatikos jiems daug lengviau kritikuoti.

Labai gerai būtų, kad "Laisvė" būtų spausdinama iš mažesnių raidžių. Tada sutilptų daugiau raštų ir redakcijai nereiktų aimanuoti, kad mažai turi vietos laikraštį. Tuomi ir laikraštis būtų dar įvairesnis, daugiau populiarizuotųsi.

Labai būtų gerai, kad "Laisvės" pavienių numerių kaina būtų 3 centai. Apie tai "Laisvės" bendrovės direkcijai verta labai rimtai pasvarstyti. Senas Anykštietis.

Uždraudimas Naktinio Darbo Moterims

1906 metais, aštuoni metai pirmo karo, keturiolika šalių Europoje rėmė sutartį įsteigti vienuolika valandų naktinio pasilsėjimo dirbančioms moterims. Tą sutartį užtvirtino visos tos šalys, apart Danijos. Ne visos Suvienuytų Valstijų valstijos seka "Europos šalių pavyzdį. Tik šešiolika valstijų — California, Connecticut, Delaware, Ohio, Oregon, Pennsylvania, South Carolina, Washington, Wisconsin, ir Porto Rico uždraudžia naktinį darbą moterims nekuriose industriose. Indiana ir Massachusetts valstijose moterims draudžiama naktinis darbas išdirbystėse. South Carolinoy įstatymas draudžia jų samdytą pirklybinišė įstaigose. Ohio ir Washington neleidžia joms pardavinėti bilietus nakčia. Dvi valstijos, Maryland ir New Hampshire, paveldina joms dirbti aštuonias valandas nakčia. Paprastai, naktinis darbas joms uždraudžiamas nuo dešimtos valandos vakare iki šeštos valandos ryte.

Mažuose miestuose daugelis moterų dirba naktimis, nepaisant įstatymų. Naktinis darbas yra daug sunkesnis už dieninį darbą. Daugelis dirbančių moterų yra motinos, kurios pasrūnka dirbti nakčia, kad per dieną galėtų prižiūrėti savo mažus vaikus ir atlikti savo naminį darbą. Ir tokiu būdu jos kasdien praleidžia nuo aštuoniolikos iki dvidešimties valandų prie sunkaus darbo. Paprastai, naktiniai darbininkai, vyrai ir moterys, gauna nuo keturių iki penkių valandų miego kasdien. Galima suprasti, kaip tas atsitiepia ant sveikatos. Vaikai nakčia dirbančių moterų paprastai būna neveikiai ir išdykė. Jos negali tinkamai atlikti savo darbo ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikus.

Neištekėjusios moterys taipgi negali tinkamai pasilsėti per dieną del triukšmo ir šviesos. Tie, kurie nakčia dirba, o dieną miega, negali vesti normalią gyvenimą, reguliariai valgyti ir dalyvauti reikaluose, kurie jiems daug gero atneštų. Naktinis darbas veda prie nenormališko gyvenimo.

Statistikos parodo, kad daug daugiau nelaimingų atsitikimų pataliko tarpe naktinių darbininkų, negu tarpe dieninių. F. L. I. S.

IRGI APSAUGOJIMAS KASYKLŲ

Hudson Coal kompanija daro naujus pagerinimus savo kasyklose, statydama į mainas naujas elektros mašinas kirtimui ir abelnam iškasimui anglies. Nors streikas tęsiasi ir toks darbas turėtų būt sustabdytas, nes tai nėra apsaugojimas kasyklų, bet pagerinimas arba įvedimas naujos sistemos, o betgi uniųs ponai su Cappellini priešakyje tą leidžia liousai kompanijoms daryti. Dabartiniu laiku toks darbas yra varomas Serantone, Marvine kasykloj, kur dirba keli šimtai žmonių ir tuomi uniųs viršininkai džiaugiasi, kad dirbantieji žmonės nėra reguliariais mainierių uniųs nariais, bet pilnai moka į unių savo duokles, kaip ir geri uniųistai.

Kas tie darbininkai yra? Kapitalistinis didlapis "The Scranton Times" skelbia, kad tai yra elektros inžinieriai ir ekspertai, kurie su savo darbu keliauja po visas tas kompanijos kasyklas. Reikia, jie yra nuolatiniai mainų darbininkai ir mokantieji savo duokles į unių ir kartu nieko bendro neturi su unių. Taip sako uniųs ponai Cappellini ir kom. Tai jau didesnio pasityčiojimo streikuojantieji mainieriai negali tikėtis ir nuo anglies baronų. Išsaukia mainierius į streiką, padaro speciales sutartis su kompanijomis, kad palikti dalį darbininkų del apsaugojimo kompanijų savasties, ir kartu liousai leidžia daryti visokius naujus įtaisymus su pagalba tų pačių streikių. Tik juos, žinoma, pavadina neuniųistais, o kompanijos ekspertais. Juk mainieriams yra gerai žinoma, kad nė vienoj kasykloj kompanija nelaiko kelis šimtus visokių ekspertų nekaltant jau apie vienus elektrikerius. Iš tokių uniųs vadų darbu pasidaro aiški išvada, kad jie patys lauko streiką su pagalba tų pačių streikių, tik pavadinus juos ekspertais, neturintiais nieko bendro su unių. Ir vienok tie judošiai drįsta skelbt per spaudą, kad jie leidžia dirbt tik del apsaugojimo kasyklų. Mat, darbininkams labai skaudės galvą, jei vanduo užsems mainas ar užgrius!

Streikuojantieji mainieriai turi griežtai reikalaut iš Lewis'o, kad būtų paskelbtas generalis streikas. Turi mainieriai griežtai pareikalaut nuo uniųs ponų, kad tokie darbai, kaip pertaisymas kasyklų, turi būti sustabdyta, nepaisant to, kad ir yra padaryta sutartis palikti dalį darbininkų del apsaugojimo kasyklų. Bet kol kompanijos savastį saugos patys uniųistai mainieriai, kol mainieriai duosis užmaut apynasrį ir vedziotis ten, kur uniųs ponai nori, tol mainieriai streiko nekuomet nelaimės.

SIS BEI TAS

Siam "margam" vietoje kiek dien ne už viską galima gauti guldyti.

"Brohs" S. Reikus, būdamas Los-Angeles, per tulį laiką pavinėjo Jeffries'o kompanijai tam tikrus kontraktus, kurių pirkėjas patampa "sandvičių-pajū" (sandvičių-tiškos mašinėles (ar mašinių)). Siūlant juos kontraktuoti man ir kitam mano draugui Reikus galva gulde už tos kompanijos pastovumą, tvirtumą, gerumą, ete. Tai girdi, nintėlis ir geriausias šalininkas dėjimui pinigų del "didelio darbo." Kuomet as, vadau pirkti tuos "pelinigus kontraktus," pradėjau nurodinti, jog ta kompanija dar yra nauja, abejotina ar jos biznis eis geriausiai, tai Reikus guldydamas galvą už tą kompaniją, kvailiom mane, perstatė "biznio durneliu." Kokio, būt (apart ju), nėra visam niškam pasaulj. Mane tik žiaūs kas paėmė. Paminėtinu saktoks agentas negal turėti pasisekimo, žiūrint iš tasidraugų buržuazinės psichologijos.

Bet štai pastaruoju laiku koto atsitiko su minėta kompanija. Kontraktų pirkėjas reikalavo, kad valdžia patvirtintų, kodėl jų kontraktuos išsinėles neatneša žadėti vadyvų. Well, kaip jau valdžia praradė tyrinėti biznio dalykus, tai ne kas per biznis būna.

Man čia ne tiek to kaip biznių pasisekimas ar nepasisekimas apeina, kaip parodomas, jog šiandien bizniškam reidyme už įvairius biznius galima galvą guldyti — ir tokiam žmogui, kaip Reikus, kuris save skaito "progressiviu," "susipratusiu" ir tt.

Draugai, kuo daugtausia vykite iš dirbtuvių. Kasyklų fabrikų, "Laisvė" yra darbininkų laikraštis. Tokie dalykai labiausiai ir rūpi jos skaitytojams.

juos pasiūsim ant "vakacijų."

A. Mattey, prezidentas to distrikto, pasakė, kad mainieriams dviejų metų kontraktas yra per trumpas. Kodėl, girdi, nepadaryti penkių arba ir dešimties metų kontraktų ir kasmet dūm mainieriams po mėnesio vakacijų. Matot, prie ko tie judošiai eina. Ar dar reikia įjieskot didesnį išdarok? Jiems negalvoje, ar pragyvenimo reikmes brangs, ar nupigs, darba padėtis eis blogn ar geriam per dešimtis metų streikuot bus nevalia, o kaip gausit "pasilsėt" po mėnesio kas metai, tai labai gerai, bet užmokėt už vakacijų mėnesį negausit! Ir kas čia tokio? Juk "laisvė" Amerikoj badaut yra pilnvaldė laisvė.

Mainieriams labai gerai žinoma, kad kasyklų darbai eina blogn, galima sakyti su kiekviena diena, pragyvenimo reikmes ir renos kyla laipsniškai kiekviena mėnesį, o uniųs pardavimai kalba apie užnėrimą mainieriams 5-10 metų kontraktui. Reikia, per dešimtis metų, mainieriai, kompanijos galės smaugt ir kart, lupamos devynis kailius, o jū turėsite kentėt, nes pasipiešit bus nevalia, nes turėsite saugot kontraktos šventumą. Jau tada apie streiką mainierėliai nē gugu. Jūs visa laimė tada gulėsite su rankose.

Mainieriai turėtų parodyti savo supratimą ir spēką, ir tiems viasiems uniųs šalininkams atidaryti duris, "iška" į sėdynę ir lauk iš uniųs. Mes patys mokam vadytis ir risti savo reikalus.

Vargo Vaikas.

PASIKALBEJIMAS DARBININKO SU KUNIGU.

—O kaip jums, kunige, ši syki? —Geriau, negu tau! —Na, o kodėl taip grubijoniškai kalbi? —Tai mano reiklas.

—Tas tiesa, kunige, bet nachaliskumas kalboje neduoda garbės niekam.

—Ar tu nežinai, kad aš savo kalbą pritaikau prie asabos, su kuria kalbuosi? O iš tavęs, Jonai, nė velnias nebeišeis. Aš taip dabartėlis galutinai persitikinau. Virtai prakeiktu bolševiku, tai gal juomi ir stipsi. Kiek aš poterū už tavo dūšią sukaldėjau, kiek kartų melodžiausi prie švenčiausios panelės, kad padėtū man tave atvesti prie dvasios šventos, bet niekas nepamačėjo. Kaip buvai velnio apstėstas neklauzada, taip ir pasilikai. Tai ir tariau sau: "Stuk jį velniai! Aš su juo elgsiuosi, kaip su bedūšniku."

—Tai todėl taip grubijoniškai ir kalbate? —Jes, Jonai, ba su bedūviu špūsu negali krėsti. Jis paims, susuks tau galvą ir pastatys prieš poną dievą.

—Vadinasi, dar syki jūs prirūdėte, kad jūsų dievas yra grynas išmislas. Visuomet sakote, kad jis labai galingas, o čia pasirodo, kad darbininkas bedievis gali jam ir galvą sukulti. Arba paimkime maldas. Jūs pripažintote, kad visos jūsų maldos nieko jums negelbėjo. Na, o savo tamsiems parapijonams jūs įkalbinėjate, kad jie melstūsi ir savo burnas ausytū.

—Bet palauk, Jonai, kas dėsias su tavim, kaip tu savo kojas pakratysi. Tada tai tave ponas dievas sukuls. —Negyva, kunige, bile durnius gali sukulsyti!

—Aš nekaltu apie tavo mėšą ir tu fonij iš manęs nekėsk, ba aš nesu beibė. Aš pažūrėsiu, Jonai, kur tu po smerties dėsias su savo dūšia.

—Argi jūs, kunige, tikitės mane matyti, kada aš numirsiu? Be to, mažumėgi jūs pirma manęs kojas užversite.

—Jes, Jonai, aš tave syki susitiksiu aname sviete. O tai bus sūdo dienoje, kuomet mes visi prieš kits kitą sustosime. Aš dievui paliūdysiu, koks pašukdnas icilius tu buvai, kada ant žemės gyvenai.

—Ar ir jūsų gospadinė tenai bus? —Jokios bobos, Jonai, nekėsk man į panosę. Neuzmirėk, kad kalbėsi ne su

—Ka tu čia dabar plepi, Jonai. Kiekvienas mano parapijonas ir kiekviena parapijonka ščyrai tiki, kad turės stoti prieš dievą teisną, kada arkangelas Gabrielius sutriūbys. O tu sakai, jog tik Lietuvos piemenys apie sūdą dieną tekalba.

—Tas tik parodo, kunige, kad dar esama daug suaugusių žmonių, kurie kūdikių protu tebegyvena. Jūs liepiate tiems žmonėms neprotauti, jie jūsų klauso ir taip klaidžioja baisioj tamsybėj.

—Jeigu tu, Jonai, išvesi mane iš kantrybės, tai aš šita šventa biblija tau žandus sudaužysiu. Kaip, tu, pon diev, drįsti šlovę plėsti mano parapijonams?!

—Niekam, kunige, aš jokios šlovės nenuplėšiau. Tik parodžiau, kaip jūs skriaudiate tuos savo parapijonus, laikydami juos baisioj tamsybėj.

—Pas tave, Jonai, razumo tėra tiek, kiek pas aviną.

—Tai ir vėl dieviškai koliojiesi? —Vaje, Jonai, bėgsiu, ba Marijonos višta atauš. Jinai liep su laiku ant pietų pribūti.

—Gut bai!

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASLIKAIČIUS

VYRIAUSI MŪSŲ ORGANIZMO VALDONAI

(Tęsa)

Taip vadinamos atjaunimo operacijos yra ne kas kita, kaip tik šitų tarplytinių narvelių įsodinimas nusenusiam žmogui. Šitokių tarplytinių narvelių gaunama tam tikslui iš augstesnės gimės beždžionių arba ir iš jaunų vyrų. Tulam laikui po tokiai operacijai senis žymiai vikresnis esti, daugiau jam esti noro gyventi, darbuotis ir gėrėtis gyvenimo smagumais. Žinoma, ne kiekviena tokios rūšies operacija apsvainkuoja tokios geromis pasekmėmis. Labai daugeliui senių tokios svetimos įsodintos inkstų narvelės taip ir pasilieka svetimos, neprigyja, arba, jei ir prigryja, tai da dažniau visai neilgam tepa- kelia gyvenimo liepsnas.

Visos šitos septynios, čionai išskaitliuotos vidujinių bei aklyjų liaukų rūšys yra pačios esmingosios, pačios galingosios, visą žmogaus asmenybę nulemiančios ir jį pilnai valdančios, dominuojančios, vyraujančios liaukos.

Pakartosisime jų vardus: antinkstinės liaukos, pailgoji kaklo liauka, paratirodai, posmegeninė liauka, tyminė liauka, ovarinė liaukos ir inkstų liaukos.

Apart šitū čia įvardytų, yra da keletas menkesnės svarbos ir mažiau ištyrinėtų aklyjų liaukų. Perbėkim trumpai ir įšias, bent pilnumo delei.

8. Pinealinė liauka savo išskyrų veikimu panaši tyminei liaukai. Pinealinė liauka randasi didžiųjų smegenų viduje, apie tam tikrus tuštumus. Sulyg nemažo žirnio didumo ir pavida- lo (iš čia ir jos vardas paeina), ši liauka turi įtakos iš smegenų veikimui, taip pat ji daug, kuo prisideda prie normalaus lytinio išsirutulo-

jimo. Kaip ir tyminė liauka, taip ir pinealinė esti veikliausia pas kūdikius ir vaikus. O kai organizmas pusėtinau esti išsivystęs ir subrendęs, ši liauka nuysta, nes josios pareiga jau atlikta.

9. Kasos arba saldžiosios liaukos aklyjų narvelių gūstos iš savęs išduoda labai svarbių vidujinių išskyrų, kurios tiesiog ir kraują sugeria. Šitos vidujinės kasos išskyras pagelbsti kraujui saldymus, cukrų ir abelnai angliavandžius atatinamai naudoti, pakeičiant juos į energiją ir į šilumą. Jeigu dėl kokios nors priežasties kasos aklyjų narvelių gūstos sugenda, išsigeria, tai tokis žmogus suserga cukrine liga. Cukrinė liga arba diabetas, šlaplė yra gana rimta liga. Tokie lieonai nenaiečia sunaudoti kraui- enokrio, ir šis cukrus pereina į šlapimą. Šlapimas esti saldus, o krauias esti užstertęs rūkštimis, paeinančiomis iš paurisios medžiagų kaitos.

Cukrine liga sergantiems reikia kuo mažiausiai valgyti angliavandžiu — maltinių, skrobly (krakmolo) ir valgiu ir saldymų. Nesenai išrastas vaistas insulinas daug gera čia padaro. Tasai insulinas ir yra ne kas kitas, kaip iš gyvulių (avių, karvių) kasos aklyjų narvelių gūstų išspausti, išskirstyti syvai.

10. Blužnis savo išvaizda ir savo ypatingu veikimu priklauso aklyju liauku sistemai. Ji neturi jokiu takų, jokių kanaliukų. Blužnies narvelių syvai susigeria stamčiai ir krauja ir padeda medžiagų kaitos nuodus iš kraujo pravalyti. Ir abelnai nuodingas medžiagas, paeinančias iš ligų, ypač limpamųjų, bakterinių ligų, blužnis, drauge su kitomis liaukomis ir organais, iš kraujo naikina, perdegina. (Dar bus.)

VALSTIEČIAI IR DARBININKAI KAIP NUGARKAULIS SOVIETŲ VALDŽIOS

(Tęsa.)

Juodašimčiai.

"Per du metu mes gyvenom su Sergėjum ir jo motina neblogai. Bet vieną kartą juodašimčių šnipas įskundė mano vyrą užveždai ir jis tapo išvytas iš darbo. Buvo gana surku su- rasti kitą darbą; kartais reikėdavo po kelius mėnesius stovėti prie dirbtuvės vartų ir maldauti darbo. Mes to nedarėme. Sergėjus buvo sumanus darbininkas prie dažų. Nuvažiavome į kita dirbtuvę ir vėl gyvenome barakuose, dvi šeimos viename kambaryje. Apie tą laiką aš susilaukiau antrą kūdikį ir jau devyni žmonės, buvome viename tamsiam kambaryje. Ne po ilgam prasidėjo caro karas su Vokietija..."

"Mano vyras likosi paimtas į kariuomenę ir pasiustas į karą. Aš buvau sugabi darbininkė ir dirbau ant keturiu mašinu; gavau devynius dolerius ir mėnesį. Paėmiau jauną mergaitę prižiūrėti mano kūdikius.

Bet rublis pradėjo smukti žemyn, o maisto kainos, kurio ir taip buvo mažai, vis kilo. Mes sustreikavome, bet jie mus lengvai sumušė, nes visi darbininkai buvome moterys ir vaikai. Tapo paskirtos porcijos ir mes gavome po svara duonos į dieną, tai yra, vienai ypatai, o vaikams visai nieko. Moterimis ir pasilukusiomis šeimnoms niekas nesirūpino, palikta be maisto. Aš turėjau maitinti keturius, o maisto gaudavau tik del vieno. Kitos moterys patarė man eiti pas darbą ir prašyti maisto del visų.

Atiduokit Mūsų Vyrus.

"Aš duosiu paramą tavo kūdikiams ypatingai," sakė jis man. "vien tik tu tylėk." "Aš negaliu sutikti su tom, kadangi visų moterų kūdikiams reikalinga duona," atsakiau aš jam.

"Išmesiu tave už vartų, grumojo, jis man... Degantis namas visai neapeina benamiams," aš atkirtau.

"Ka, tu drįsti dar ginčytis? suriko jis.

"Gyvenimas ir taip neapsakomai sunkus, o nepakenčiamas skurdas baigia mūsų gyvastis. Tai kas gi dar gali būt blogiau ir kodėl aš tavęs turiu bijotis?"

"Tylėt!" suriko ir liepė tarnui pasaukti policiją.

"Policistai buvo mane beareštuoją, bet aš pradėjau kalbėti: "Ar jum negėda? Mano vyras karo fronte, o iš čia norite areštuoti moterį, kuri reikalauja duonos savo kūdikiams." Net ir policistai susigėdino ir paleido mane..."

"Už kiek laiko, netikėtai caras likosi prašalintas nuo sostelės. Mes demonstruodami šaukėme: "Šalin karas!... Gražinkite mums mūsų vyrus!..." Atvyko vėl studentai, prasidėjo prakalbos, pradėjome laikyti susirinkimus, organizuoti unijas, komitetus, delegacijas, viską, kas buvo užginta prie caro valdžios. "Net ir moterys tapo išrinktos už deleatas. Studentai buvo mensevikai, bet darbininkai krypo prie bolševiku. Mūsų vyrai dar vis negrįžo iš karo lauko; maisto nebuvo. Nieko daugiau: prakalbos, susirinkimai. Galų gale bolševikai paėmė valdžią. Viskas užvirė, tarsi katilė. Mes pradėjome steigti kūdikių prieglaudas namus, organizuoti slauges. Prie dirbtuvės įsteigėme valgyklą, ligoninę; viską, kas tik buvo galima. Anglas, vyriausias mūsų užvežda, pabėgo, bet jo pagelbininkas, irgi anglas, dirbo su mumis sutartinai, iki dirbtuvė likosi nacionalizuota: vėliaus davė jam vizą ir jis pagrįžo namo.

"Dvyliką kūdikių prieglaudos namų įsteigėme mūsų distrikte del tų, kurių tėvai buvo kare, ar žuve. Mes užėmėme kloistoriu, pašalinome davatkas ir paltalpinome 250 kūdikių. Mes taipgi panaudojome daug dirbtuvų užveždų namų tam tikslui. Aš buvau vyriausia kūdikių slaugė, name prie mūsų dirbtuvės. Ir mes tą viską atlikome vienos moterys, kadangi mūsų vyrų buvo karo fronte. Mes paėmėm dijonus, kal-

dras iš namų buržujų, kad apripūnus mūsų kūdikių prieglaudos namus.

"Vėliaus mano vyras pagrįžo iš karo! Ir aš turėjau tą metų didelio džiaugsmo. Tai buvo 1919 metai! Tais metais siautė karštligė ir 300 žmonių mirė iš mūsų dirbtuvės. Dar buvo badmetis, niekad pakankamai neturėjome maisto. Bet gi tie metai buvo mano didelio džiaugsmo metais. Mes vienį jau turėjome visą kambarį, mano vyras, kūdikiai ir aš, pirmą kartą mūsų gyvenime.

Vertė žemės Dulkė. (Bus daugiau.)

BOSŲ GUDRUMAS

WOODHAVEN, N. Y.—Čia, ant Jerome Ave. ir 92 gatvės, yra nedidelė dirbtuvė, kurioj siuvama vaikams kelinaitės (rompers). Savininkas jos yra Mars. Darbininkų joj yra 14 ir didžiuna jų itales. Ir veiks visos yra pabėgę iš unijinių dirbtuvių. Bėgo iš jų todėl, kad nenorėjo unijai mokėti duoklių.

Šią dirbtuvėlę atidarė šį vasario mėnesį. Bosas, priimdamas darbininkų ir darba, tvirtino, jog darbas bus nuolatinis. Nepaisant, kad algos kiek bus ir mažesnės, kaip kur kitur, bet turėdamos nuolatinį darbą, gausite išeiti geriau, negu ten, kur algos didesnės, bet tik pusę laiko dirba. Prie to, padirbėsit kiek laiko, tai gausite pakelti algas. Taip bosas įkalba darbininkams. Tos, manydamos, kad jis teisybę kalba, apsiima dirbti visai už mažą "atlyginimą". Čia mokama nuo 9 iki 19 dolerių į savaitę. Darbas dirbama nuo valandų, tai "forleide" (moteris prižiūrėtoja) nuolatos stovi darbininkams ant kulnų. Jeigu nueina kuri į išėjimo vieta ir šiek tiek užtrunka, tai pribėgus prie durų "forleide", ir rekia: "Hurry up!" Būna atsitikimų, kad "forleide" ima ir pavėluoja, o darbininkės suėję prie durų laukia, kol dirbtuvė atidarys. Bet ir už tokį sutrukdyma, kuris paeina ne nuo darbininkų, o nuo "forleides", vis tiek iš algos išrokuoja.

Per tula laiką darbininkės kantriai dirbo ir nieko nesakė nei už neteisėgą išskaityma, nei nereikalavo algų pakelti, bet tik skubino viena už kitos daugiausia pagaminti darbo, manydamos, kad bosas pats susipras pakelti algas. Vienok bosas ne svajotai nesvajotoj pakelti algas. Jis tik džiaugėsi, kad jam nieko nesako. Tačiau trečiame mėnesyje darbininkės pradėjo nerimauti ir viena po kitai reikalavo pakelti algas. Bosas pamatė, kad čia gali būti velnias, tai sumanė gudriai apgauti. Jis žinojo, kad nuolat darbo nebus, o tik per trumpą sezoną, tai bovino darbininkes visai, kad tik pabaigti sezoną. Ir jam tas pasisekė. Jis instruktavo savo ištikima "forleide", kad ji dirbtuvę viską tvarkytų, ir kuomet darbininkės reikalavo pakelti algu, tai turi pasakyti, jog ji to padaryti negali. Pats bosas daugiau ir dirbtuvę neatėjo, ir darbininkės neturėjo progos jį užklupti. Tuomet "forleide" pradėjo raminti sakydama, jog, pradėdamos naują sezoną, gausite pakelti algas. Jos ir vėl nurimo, laukdamos sekančio sezono, kur buvo sakyta, kad už savaitės pertraukos prasidės naujas.

Tokiu tai būdu bosas darbininkes apgavo, kurios turėjo visa sezoną už mažą mokesnį dirbti.

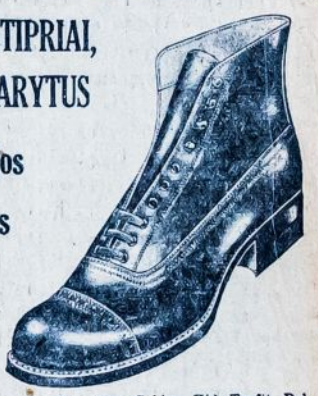
Pereito sezono darbas tęsėsi tik iki liepos mėnesio. Pabaigus sezoną, sakė, kad sekanti panedėjį vėl pradės dirbti. Bet jau rugsėjis baigiasi, o dirbtuvė vis stovi uždaryta. Iš pradžios darbininkės vis ėjo žūrėti, ar pradės dirbti, bet vėliaus nustojė vilties, ir nuėjo jieskoti darbo kitur.

Sekančiam sezonui bosas ir vėl ims naujas darbininkes, kurioms duos tuos pačius prižadus. Naujų darbininkų nesunkų gauti, nes rezervo yra užtektnai.

M. Paukštinė.

1ST NATIONAL BANK SCRANTON, PA. Savo Didumu DIDZIAUSIAS Ir SENIAUSIAS BANKAS SCRANTONE Turtai 40 Milionų Dol. Kalbame Lietuviškai

NEŠIOKIT STIPRIAI, GERAI PADARYTUS Ir Prie Kojos Pritaikytus OVER GLOBE CEVERYKUS

No. 1300 Golden Kid Truft Bal Paskutiniu laiku pasidarė labai didelis reikalavimas OVER GLOBE ceverykų, kad dirbtuvė per prievartą turėjo padaryti ir laikyti gatavų į "Stock."

Table with shoe models and prices: 1101 Havana, 1201 Havana, 1201 Oh Poy Blu chers, 1203 Oh Poy Blu chers, 1300 Golden Truft Augšta Bal.

Augščiau pažymėti numeriai padirbti iš tvirtos gražios skūros su stornis tvirtais padais, užtikrina tinkamą ant kojos ir ilgą dėvėjimą. Miera nuo 5 1/2 iki 12 ilgio. Prekė žema. Užsakymas bus išpildytas tą pačią dieną kada aplaikytas. Užsakant pažymėt mirą (size). Reiklaukite žemiaus pažymėtos krautuvisės paduotų numerių. Jeigu krautuvis neturėtų, reikalaukite tiesiog iš dirbtuvės.

- CONNECTICUT: NEW BRITAIN Fashion Shoe Store, WATERBURY Burt's Self Service Shoe Store, JOSEPH DANDER, ANTHONY GRIBINAS, GEORGE ZEMAITIS. MASSACHUSETTS: LAWRENCE J. GRINKA, MONTELLO L. DAMASAUSKAS, NORWOOD Frank Jocas, Smolski-Machis. STOUGHTON Z. Antulonis, S. Gogis. TAUNTON Dean Brothers, K. Jacques. WORCESTER Repecka Brothers, Walkmore Boot Shop, William Waugh. BRIDGEWATER WORKERS CO-OPERATIVE ASSOCIATION (Bridgewater Darbininkų Kooperacijos Draugovė) 42 Spring St., Bridgewater, Mass.

Klasių Kova ir Imperialistinis Karas

"Visos iki šiol buvusios visuomenės istorija tai yra klasių kovos istorija. Laisvas ir vergas, patricijus ir plebeas, dvarponis ir baudžiauninkas, meistras ir gizelis, trumpai tariant, prispaudėjas ir prispaustasis, visuomet buvo nusistatę prieš kitą, vedė nepertraukiamą, tai slaptą, tai avirą kovą, kuri kiekvieną sykį baigdavosi revoliuciniu visos visuomenės perdirstimu arba bendrąja kovojančių klasių pražūtimi."

"Pirmesniose istorijos gdynėse mes randame beveik visur visišką visuomenės pasiskirstymą į įvairius luomus, daugieropa padėčių laipsniavimą visuomenėje. Senovės Romoje randame patricijus, raitelius (vyčius), plebeus, vergus; viduramžiuose — feodalinius viešpačius, vasalus, meistrus, gizelius ir baudžiauninkus, o beveik kiekviena šių klasių vėl dalinosi į ypatingus sluoksnius."

"Dabartinė buržuazinė visuomenė, išdygusi iš feudalinės visuomenės griuvėsių, nepanaikino klasių prieštaravimų. Ji nei tik sudarė naujas klases, naujas prispaudus sąlygas, naujas kovos formas vietoj senųjų." — "Komunistų Manifestas", pusl. 16.

Kaip pirmesnių gadyių visuomenė buvo plūsių į du priešingus lagerius — dirbančiąją dalį ir išnaudotojus, taip ir dabartinė buržuazinė visuomenė yra suskilyje į dvi priešingas klases: vieną pušę buržuaziją, tai yra išnaudotoją, kuri nors ir yra pasidalinę dar į tam tikrus sluoksnius, bet jie visi gyvena iš išnaudojimo darbininkų klases; antroji pusė dirbininkų klasė, vėl pasidalinusi į proletarus, pusproletarus ir valstiečius, kurie viską pagamina ir sutveria, bet patys gyvena didžiausiu skurde ir nedatekliviu.

Apie bendrus reikalus gali vienybę šių dviejų klasių gali kalbėti tik visi dirbininkų klases apgavikai ir išdavikai. Kaip šių klasių yra skirtingas materialis, ekonominis gyvenimas, taip skirtingi yra jų reikalai. Išnaudotojai gyvena be jokio produktyvio darbo, visada visada pilni, o darbininkų klasė visada suvargus, persidirbus, alkana ir apiplyšus. Išnaudotojai gyvena puikiausiose vietose ir gražiausiose kambariuose, o darbininkų klasė susmirksiose gatvėse ir baisiai susikimšus į vargingus namelius.

Buržuazija iš savo pusės deda visas pastangas, kad visur ir visados išnaudoti darbininkus. Ji tam vartoja savo mulkinimo aparatus: spaudą, bažnyčias, judamuosius paveikslus, radio, kalbėtojus ir tt., ir prispaudus jėgą: policiją, teismus, kalėjimus, kareivius ir tt., kada ji apgavimo priemonėmis jau nebegali sulaukyti darbininkų judėjimą.

O iš antros pusės, darbininkų klasė kovoja, kaip ekonominė, taip ir politinė dirvoj už savo tiesas: už trumpesnes valandas, geresnes sąlygas, didesnę duonos kashį; ekonominę ir politinę dirvoj už savo galutiną pasiliosavimą iš po pavergėjų jungo. Tai ir yra klasių kova.

Taikos, vienybės ir bendrų reikalų tarpe buržuazijos ir proletary nėra ir būti negali. Klasių kova tęsiasi nuolat, bet ji eina zigzagais — tai pastrėja, tai vėl kaip ir atslūgsta tam, kad prisirinkus daugiau spēkų ir vėl pakilus. Galų gale jina baigiasi ginkluotu sukilimu prispaustosios klasės prieš prispaudėjas — proletariato prieš buržuaziją; prašalinimu senosios visuomeninės tvarkos ir įvedimu naujos tvarkos — tvarkos pergaletojų.

Kada buržuazija kovojo prieš feodalų tvarką, jos kova baigėsi revoliucijomis, kuriose senoji feodalų tvarka buvo sunaikinta ir įvesta buržuazinė tvarka — laisvė del buržuazijos.

Proletariato kova prieš buržuaziją irgi baigiasi revoliucija ir klasių karu. Pavyzdžiui, Rusijos proletariatas ir varginę valstiečiai 1917 metais lapkričio mėnesį, vedami savo klasinės partijos — Komunistų (Bolševikų) Partijos, sukilę prieš savo prispaudėjas, išnaudotojus, nuvertė Kerenskių (buržuazijos) valdžią ir į jos vietą suorganizavo savo klasinę valdžią — proletariato diktatūrą. Sovietų valdžios formoje,

ir pradėjo savo klases naudai tvarkyti šalies reikalus.

Bet tokios naujos proletarinės valstybės negali palikti ramybę ne tik tai šalis buržuazija, bet ir kitų šalių išnaudotojai darbininkų klases, nes tas grumoja jų viešpatavimui. Jie užpuola, kad sunaikinus ją ir kad vėl atsteigus savo senąją tvarką. Proletariatas ir valstiečiai ginasi. Čia jau yra piliečių karas, arba augščiausias laipsnis klasių kovos, kuris prasideda su proletarinės revoliucijos pradžia. Kaip Rusijos buržuazija, taip ir užstienio imperialistai net per trejus metus kariavo prieš darbininkų ir valstiečių valdžią Rusijoje, kad ją nuvertus, vieną darbininkų klasę apsigynę ir sustiprino savo valstybę.

Piliečių karas — tai yra klasių karas, tai yra augščiausias laipsnis klasių kovos. Nes čia eina karas už dvi priešingas sistemas (tvarkas). Buržuazija gina išnaudojimo sistemą. Darbininkų klasė gina savo laisvę ir lygybę dirbančiųjų, naują tvarką, kuri veda prie panaikinimo visokio išnaudojimo ir klasių kovos.

Bet yra žmonių, kurie ir imperialistinius karus priskaito prie klasių kovos. Jie aiškina taip: Paimkime, angliai imperialistai pasiryžę užkariauti tam tikrą teritoriją, kurią dabar išnaudoja vokiečiai imperialistai. Tai kas gi čia, girdi, jei ne anglių imperialistų pastangos, kova tam, kad užkariauti tą teritoriją, tam, kad išnaudotų jos gyventojus? Ir "išaiškina", kad šitos anglių imperialistų pastangos esančios klasių kova.

Bet yra kas kita. Niekas negincina to, kad šiam atvejy anglių imperialistai stengiasi užkariauti tą teritoriją su tikslu išnaudoti jos gyventojus ir išgauti gamtinius turtus. Bet su kuom jie veda karą? Jie ant savo kelio sutinka kitą tokį pat imperialistinį trustą (šiam atsitikime vokiečių imperialistinį trustą) ir, ve, čia eina imperialistinis karas, karas tarpe dviejų plėšikų. Jų abiejų tikslas yra plėsti šios teritorijos gyventojus, bet jie, dabar karituna (kovoja) už pirmenybę, kas iš jų dviejų turi išnaudoti tą teritoriją ir jos gyventojus: vokiečių imperializmas, ar anglių? Vadinasi, čia eina karas tarpe dviejų plėšikų už pelnus, už grobį.

Tik tada šis karas pavirstų į klasių karą (piliečių karą), jeigu tos teritorijos gyventojai sukiltų prieš abidvi imperialistines grupes ir kovotų už naują tvarką, už naują sistemą. Gi šiame atvejyje kaip angliai, taip ir vokiečiai imperialistai yra plėšimo ir išnaudojimo tvarkos vykintojai. Ir jeigu tos teritorijos gyventojai stov vokiečių imperialistų pusėn, tai jie padės ginti vokiečiams imperialistams tą tiesą, kad jie juos ir toliau išnaudotų; jeigu jie remis anglius, tai jie remis naujus savo išnaudotojus. Gi jeigu tos teritorijos gyventojai paskelbs imperialistiniam karui karą, tai tada prasidės klasių kova. Buržuazija kovoja už karą, o darbininkų klasė prieš karą ir jau čia karas yra klasių kovos objektas.

Tokis aiškinimas, kad ir imperialistinis karas esanti klasių kova, tai yra soviništinis mulkinimas, nes nuo jo antras žingsnis yra toksai: jeigu mus nori užkariauti angliai imperialistai tam, kad mus išnaudoti, tai reikiška kad mes turime gintis. O tuomi pačiu kartu toks "gynėjas" nuo naujo imperialistinio plėšiko užmiršta, kad jis jau yra pavergtas per vieną tokį pat imperialistą plėšiką (vokiečių) "Darbininkai neturi tėvynės" ir jeigu jie gins tą "tėvynę", tai jie kariaus už senų imperialistų reikalus.

Negalima prie klasiųjų karų priskaityti ir tokio karo, kaip seniaus Turkijoj kemalistų, o dabar Afrikoy maurų prieš Francijos ir Ispanijos imperialistus ir tt. Šie karai griežtai skiriasi nuo imperialistinių ir jie yra vadinami "teisingsais", nes, iš vienos pusės, kovoja imperialistai už tų kolonijų pavergimą, o iš kitos, pusės — tos teritorijos gyventojai kovoja už savo nacionalinę laisvę. Bet kaip vienai, taip ir kiti yra buržuazinės išnaudojimo tvarkos vykintojai, todėl ir tokie karai nėra klasiiniai karai. Pavyzdžiui, Turkiijos kemalistai taip jau

ziariai persekioja komunistus, kaip ir kemalistų priešai išnaudotojai.

"Tai kodėl komunistai remia kolonijų sukilėjus prieš imperialistus?" Paklausk kitas. Todel, kad atsimetimas maurų nuo Francijos ir Ispanijos imperialistų užduoty pastariešiams skaudų smūgi, susilpnintų jų jėgas, pablogintų finansų stovį ir tuomi palengvintų tose imperialistinėse šalyse proletariato kovą prieš savo klases išnaudotojus. Ir tuom pačiu kartu susidaro naujos ir tinkamesnės sąlygos ir pasiliosavimose teritorijose del komunistinio judėjimo.

Reikia būtinai atskirti tuos tris karus: Imperialistinis karas yra karas tarpe dviejų plėšikų už pelnus, delei grobio, delei tam tikrų teritorijų gyventojų aplėšimo, kur nepasidalina du arba daugiau tokių plėšikų. "Teisingsais" karas yra karas prispaustųjų tautų bei kolonijų už savo laisvę, už pasiliosavimą iš po užstienio kapitalo išnaudojimo.

Proletarinis arba revoliucinis karas yra augščiausias laipsnis klasių kovos. Jis yra klasinis karas. Karas už dvi skirtingas sistemas, už du skirtingus pasaulius. Nes jame, iš vieno šono, kovoja imperialistinės jėgos del pavergimo darbininkų klases, o iš kito — darbininkų jėgos už savo klasinę laisvę.

D. M. Solomskas.

Eastono ir Phillips burgo Šilkų Audėjai

Eastonas ir Phillipsburgas randasi kalnuotose vietose. Šiuos miestelius skiria sriauniai tekanti Delaware upė. Šitie abu miesteliai yra milžiniškai turtingi šilko išdirbystėmis. Skaitomai, kad šilko išdirbystei randasi apie trydėšimtį ir jose dirba šilko audėjų virš trijų tūkstančių. Galima sakyti, kad tai trečia vieta šilko išdirbystių Amerikoje.

Šilko audėjų dirbuvėse sąlygos prastos, ilgos darbo valandos, daug staklių, blogas šilkas ir netikus šviesa, o naktinis audėjams turint blogą šviesą ir menką šilką, labai blogai atsiliepa ant akių, reikia nešioti akinius ir tankiai lankyti pas gydytoją.

Nors naktiniai darbininkai uždriba daugiau už dieninius, bet už tai iš jų daugiau pasinaudoja gydymojai ir aptiekoriai. Senesni šių miestelių darbininkai aiškina, kad šilko dirbėjai yra nusistatę dirbti devynias valandas dienomis ir naktimis dešimti. Bet ar iš tikrųjų jie savo nusistatymą išlaiko ir ši tūr?

Nemaža dalis darbininkų dirba vietoj devynių dešimties ir dvyliką, o vietoj dešimties — dvyliką ir daugiau; dirba ir aštuonias. Kai kurios kompanijos, "varydamos konkurenciją" su unija, "gerina" darbininkų sąlygas (Unijistas "L" tikrinio, kad bosai gerina darbininkų sąlygas), įvedamos ilgesnes darbo valandas. O jei darbininkai pasipriešina jų toms "geroms" sąlygomis, tai bosai sako: mes "memorime" ilgesnių valandų duoti, jis turėkite devynias, tik kurie norite, tai dirbkite viršlaiki, kurie nenorite — nedirbkite. Žinoma, iš pradžių pradeda viršlaikį ne visi dirbti. Kurie nedirba, tai tuos bosas pasitinka pas duris ir klausinėja: Kodėl nedirbate viršlaiki? Juk jis jums "gerą" daro, jūs daugiau uždirbsite. Bijodami netekti darbo, ir jie pradeda dirbti tai viršlaiki. Kai kurie darbininkai tikrino, kad jų devynias valandas bosas nesulaužė, jie tik viršlaiki dirba ir viskas. Bet jei taip, tai ar gaunate daugiau už tą jūsų viršlaiki? Juk už viršlaiki dirbimą moka daugiau, negu už paprastą darbo laiką. O tą gausime tik tuomet, kuomet busime organizuoti į uniją. Broilai, neorganizuoti pasipriešinti dirbti tai jų viršlaiki arba pareikalauk daugiau mokėti, greitai atsidsurs, už dirbtuvės sienų. Reikiška, patvarkymas kompanijų, o ne darbininkų, ir naujam darbininkui pradediti dirbti, nepaįskaitus kas tu būsi — unijistas ar komunistas, turi dirbti po bosų patvarkymu, ar tau patinka ar ne. Kad patvirtinus savo žodžius, kaip kompanijos "gerina" darbininkų sąlygas, tai aprašysiu, komiomis sąlygomis turime dirbti.

Guning Silk Co. dirbtuvė randasi Phillipsburg, N. J. Aplink dirbtuvę matosi plotaikai besitesiantį žalumyną. Už dirbtuvės sienų oras kvėpiantis, bet viduryje dirbtuvės oras yra tvankus, smirdantis, nes sklepe šilka mirko visokiuose muiluose, o muilo visos smarvė patenka į audėjų kambarį. Staklės nėra valomos, apaugę stora eile dulkių su aliejum. Dasiytėjus prie staklių, palieki pašinas, o smarvė irgi prasideda. Šį kompanija ankstyvame pavasaryje turėjo įvesti dvi pakaitas. Dieniniai dirbo 10 valandų, naktiniai po 12 ir dirbo daugelis net po penkerias stakles. Mat, tuomet buvo dirbama "kreipai". Kompanija, gavus naują užsakymą, patvarkyma permainė, įvedė 3 pakaitas po aštuonias valandas

ir po šešias dienas į savaitę, tai yra, 48 valandų savaitę. O kas blogiausia, ta i kad ir subatoje priverstas dirbti iki vienuoliktai valandai nakties. Subatos popietis, tai darbininkų pasilinksminimo laikas ir tu, žmogus, tą linksmybės laiką turi praleisti dirbtuvėje prie staklių ir dvokiančiame ore. Nedėlioje irgi tas pats. Kurie dirba naktinę pakaitą, turi palikti savo draugus kur nors linksmybių vietose ir skubėti prie darbo, nes pradeda dirbti nedėlioje prieš pavidėlytą valandą nakties. Šios kompanijos staklės pasilisi tik 25 val. į savaitę; šiaip visą savaitę staklės sukasi dieną ir naktį be perstojo, vien dar nepasitraukia nuo staklių, kitu laukia užimti jų vietą.

Darbininkai turi išdirbti aštuonias valandas be pertraukos; pietus suvalgo bedirbdami, atskanda kashį ir bėga prie darbo; gaves propą, vėl bėga prie maisto. Taip kartoja, pakol užbaigia valgt pietus. Tankiai atsitinka, kad pietai lieka nesuvalgyti, nes nebūna laiko, numeta arba važiuojant namo suvalgo.

Darbai sunkūs; dirbama sartinai po dešimtį nčių, dvi nitys dasideda del kraštų, tai pasidaro dvylika, o per daugumą nčių blogai yra suverdinėti. Trūkimas atsikartoja labai tankiai; nutrukus siūla turi įverti į jo buvusią vietą. Kuo daugiau trūksta, tuo daugiau skylių daro. Skylieto audeklo nevali aleisti; turi audeklą išardyti kiek skylių siekia, paskiau turi prileisti taip, kad ženklo nebūtų. Kuo daugiau trūksta, kuo daugiau skylių daro, tuo daugiau audėjas turi darbo, bet mažiau uždriba.

Atsitinka ir didesni nelaimių, pagenda staklės, išmuša daug siūlų, tankiausia turi darinti ir vėl suverti. Tas užima daug valandų, pakol sutaisai; kartais palieki kitos pakait darbininkui pabaigti verti. Radęs netvarkoje siūlus, lieki neužganėdintas. Kad kas paklaustų pas audėją, kiek jis per tą laiką uždirbo, kiekvienas atsakys, kad nieko. Tik per tą laiką pusėtinai nukentčia nugara ir akys.

Išdirbęs aštuonias valandas, jauti didelį pavargimą ir kartais nieko neuždirbi. Parėjęs į namus, būni piktas, neužganėdintas, negali pasigirti savo pačiukei, vaikučiams ar draugams, kad uždirbai keletą dolerių šią naktį, bet su piktumu sakai, kad sunkiai dirbau ir veltui.

O kodėl negauname mokėti taip sunkiai dirbdami? Juk iš audėjų neatsiras nei vieno, kuris norėtų dirbti kompanijai dykai. Todel dykai dirbame, kad esame neorganizuoti, neturime savo organizacijos, tai yra, unijos ir pakol nebūsim organizuoti, tol dirbsime už pusdyki. Šios kompanijos darbininkai dirba po trejas ir ketverias stakles. Moka 15 centų už mastą.

25 d. rugpjūčio kompanija buvo surengus attingą del savo darbininkų. Kiekvienas darbininkas turėjo užsimokėti po \$1, kuris dalyvavo. Už tą dolerį pasamdė karus nuvežimui darbininkų į parką ir gavome valgti sūrio "senvičių", zupės, žolių ir kavos. Pietus valgant, kava buvo balta ir saldi. Vakarinei kava buvo be cukraus ir pieno. Vieni kalba, kad kompanija uždirbo, kiti sako, kad dadejo, o tikrenybeje, tai tik kompanija žino.

Standard Silk Co. taipgi riegos Phillipsburg, N. J. Ji yra viena iš didžiųjų išdirbystių. Staklių turi apie du

tūkstančių. Audėjų dirba apie septyni šimtai. Šioje išdirbystėje dirba didžiūmoje moterys. Apie ketvirta dalis darbininkų dirba trejų staklių darba, ikusieji dirba dviejų staklių darba. Daugelis darbininkų norėtų gauti trečias stakles, bet bosas neduoda. Pakol dasidirbi trečias stakles, reikia palaukti ir metus laiko.

Pas vieną darbininkę klausiau, kiek ji uždirba. Ji atsakė, kad jau dirba ketvirtą mėnesį minėtoje dirbtuvėje; uždarbė vieną savaitę mažesnis, kita didesnis, bet abelnai išėina apie penkiolika dolerių į savaitę. Kurios bei kurie turi geresnius darbus, uždriba daugiau. Kurie dirba trejų staklių darba, tiems išėina virš \$30 į savaitę. Dirba devynias valandas į dieną ir tik dienomis dirba. Sąlygos nėra geros.

Claire Silk Co. duodavo audėjams labai blogas sąlygas. Audėjai reikalavo, kad kompanija suteiktų geresnį patvarkymą ir sąlygas. Kompanija atsiskakė darbininkų reikalavimus išpildyti. Darbininkai susitrevė ir, rodos, jau penktas mėnuo slenka, kaip tos dirbtuvės darbininkai nedirba ir kompanija nesutinka išpildyti jų reikalavimus. Nors darbininkai kitose dirbtuvėse dirba, bet skeby kompanija negauna. Nors kompanija leidžia visokias paskalas, kad ji parduot stakles, išsikraustys ir kitokius galus, bet vis ant vietos. Nežinia, kaip pasibaigs šis streikas. Mat, kompanija turi kitose vietose išdirbystes, tad ir laiko uždarius, o darbininkai dirba kitur, irgi nepaiso.

Simon Silk Co. randasi Eastone. Staklės rokuojama tūkstančiais. Darbininkų sąlygos blogos. Dieniniai turi dirbti devynias valandas, naktiniai dešimti. Pora mėnesių atgal, naktiniai darbininkai dirbo daugiau, kaip dešimtį valandų. Dirbama po trejas stakles. Darbai įvairūs, audeklo plotis siekia net po 62 coliu. Na, ir kuris turi ant trejų staklių plėčius audeklus ir gerą šilką, kartais pasitaiko, kaip kad akilai vištai grūdą rasti, uždirbti \$120 į dvi savaites. Bet ar daug yra tokių darbininkų ir ar daug tokių "pėdžių" gauna? Juk reikia žinoti, kad iš lokios milžiniškos dirbtuvės naktimis dirba tik apie 60 darbininkų, o naktiniai darbininkai uždriba kokią porą penkių daugiau už dieninius, nes jiems moka daugiau. Tad jei atsiranda tokių, kurie uždriba "geras" "pėdes", tai tik pusė nuošimė iš visų darbininkų. Bet atsiranda tokių darbininkų, kurie šaukia garsiai, kad darbininkai uždriba "gerai" ir dirba "geromis" sąlygomis, gerai gyvena. Aš turiu pasakyti, kad tokiš šauksmas yra visai pigus iš darbininkų pusės. Žinoma, jeigu išgirstų bosai, kad jų vergai taip kalba, tai pagerintų jų sąlygas, suprantama, ne visiems, bet tik tiems, kurie tokias propagandas skleidžia.

Sužinojus apie kitų kompanijų suteiktas darbininkams sąlygas, parašysiu vėliau, jei "Laisvei" pageidaujama. M. Pušelaitė.

NUO REDAKCIJOS.—Mel-džiame rašyti.

WILKES-BARRE IR APIELINKES ŽINIOS

EVANGELISTAI GYDO LIGONIUS ALIEJUM IR POTERIAIS.

Apie mėnuo tam atgal, atsibaladojo į Wilksbarius kokie tai monelinkai ir, pasiėmę didžiausią valdžios svetinę, vilioja pinigūs iš lengvatikių žmonių, kurie yra atsilikę protiškaiki ir tiki į įvairius burtus. Turi išskibinę didelę iškabę, su dideliu užrašu, kad jie gydo žmones Kristaus pagelba ir kviečia visus ligonius atsilankyti. Mat, šiandien Kristus tinka bile biziui. Jei nori kam iškraustyti kišenių, pakišk Kristų ir silpnaprotris fanatikas užsimers, kol ištuštins kišenių. Ant iškabos yra paskirtos valandos ir dienos, kada ligoniai turi susirinkti. Svetainėjų yra prirengta augsta platforma, ant kurios gydo ligonius. Žmonių daug susirenka žūrėti, kaip monelinkai lengvai gydo ubagus. Jie įžan-gos ir už gydymą nieko neima, tik kolektas renka. Mat, kolektos fiems gerai sekasi, nes susirenka daug tamsųjų, kurie tiki į burtus, ir gudrus agita-

torius iškaulija nemažai pinigų. Jie turi vieną kitą žulką, kuris ateina visai susisukęs ir susiraitęs ant platformos, bet kada jį patepa kokiū tai aliejum ir užduoda poterius, ligonis sveikas ir tiesus nulipano platformos.

Viena Plymouth'o nuskurus moterėlė, prisižiūrėjusi, kad taip lengvai išgydo, nugalėno savo kolieką sūnų, kurį visi daktarai atsiskakė išgydyti. Kadangi ji yra gera katalikė ir pusėtinai tiki į burtus, per ilgą laiką vedė savo sūnų ir nemažai prikišo pinigų, nes monelinkai ima kiek loska. Sūnū niko negelbėjo, bet motinai truputį mačino, nes palengvino truputį kišenių. Vienok ir šiandien moterėlė dar tiki, kad kitus pagydo, tik jos sūnaus Kristus visai nepaiso.

Tai prie ko dasileidžia valdžia. Vietoj, kad tokius monelinkus patupdžius belangėn už tokias žulkykstes, ji remia ir duoda geriausią svetinę. Tegul darbininkai pamėgina tą pačią svetinę gauti prakalboms, kuriose kalbėtojas galėtų papasakoti apie darbininkų reikalus. Ne tik kad valdžia neduos, bet šiandien draudžia visus svetainių savininkus, kad neduotų svetainių Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos mitingams. Valdžia žino gerai, kad pastarosios mitinguose pamokins darbininkus, kaip reikia apsisaugoti nuo visų apgavikų ir sykiu valdžios, kuri remia visokius šarlatanus.

Papartis.

Slapėjai Norėjo Iširinkti Miesto Mačor.

Rugsejo 16 d. įvyko valdžios rinkimai Plymouth'e. Čia net penki kandidatai buvo į jorū. Slapėjai pasistatė demokratų ir mėgino išrinkti. Rugsejo 15 d. sugabeno balsavimas mašinas ir lermavo, gyvena jama nedavė per naktį miegoti. Bebalosuodami už savo mąjorą, padarė karčiarnininkų gerą biznį, nes visas pavilnus išėrė. Demokratas praklia, republikonas laimėjo 600 balsų.

Gyvas Keikė Kunigas, o Namuriam Kunigas Pasakė Gerą Pamokslą, Ljepdamas Parapijonams Pasimelst.

Plymouth'e mirė lietuviai Sando, kuris gyvas būdamas net penki kandidatai buvo į rinkimus. Vėlonius buvo vedę lenkė moterį ir pats niekur nepriklausė — nei prie parapijos, nei prie laisvų žmonių, darbininkų draugijų. Kaip tokiš nieks nepaisė ir numirus, mažai kas lankėsi laidojotuvėse. Moteris, būdama katalikė, vyrujų numirus, užmokėjo biabial lenkų kunigui ir pastarasis palaidojo su visomis bažtintinėmis ceremonijomis, sudarė karštą spėčių, liepdamas parapijonams pasimelsti mirusio dušią ir visai nesuipinti su numirėliu, kas jis buvo ir ką darė. Mat, doleris niga verčia ir bedievį apgaviką nuo tamsių parapijonų.

"VILNIS"

Lietuvių Darbininkų Duskavaininis Laikraštis

ISEINA UTARNINKAIS IR PETNYCIOMIS

"VILNIS" išeina du kartų į savaitę, 8 puslapių didilo, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus.

"VILNIS" turi savo korespondentus Lietuvoje, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

"VILNIS" matydama reikalą, įvedė pinigų siuntimo skyrų savo rastinėse, patarmauja persiuntimo pinigų į Lietuvą, arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrą, yra pvedamas "Vilniai", kad įsigijus sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.

"VILNIS" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsakant knygas, siunčiant pinigūs Lietuvon, užrašant bile kiti darbininkiška laikraštį.

Prenumerentis kainas: Amerikoj metama \$3.00; pusel metų \$1.50.

Užrubežų ir Chicagoj metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

"VILNIS"

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JAU GATAVA

"MOTERIS IR IŠPAŽINTIS"

Šią knygutę reikia plačiausiai paskleisti tarpe lietuvių ypač tarpe tų, kurie tebetiki kunigams ir jiems tarnaujančioms. Knygutėje aprašoma, ka kunigai išdarinėja spaviedomam moteris ir merginas. Tą viską aprašo pats kunigas, kuris gerai tuos dalykus žino.

Knygutė 96 puslapių.

KAINA TIKTAI 20 CENTU

Agentams duodame gerą nuosimtį.

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

BOSTONO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Masinės Prakarbos.

Rugsėjo 27 d., Lietuvos Sveikatos kampa E ir Silver Sts., So. Bostone, A. C. W. of A. unijos lietuvių 149 skyrius rengia didelę prakalbą. Pradžia 2 val. po pietų.

Prakalbas pradėsiant ir užbaigiant dainuos So. Bostono lietuvių "Laisvės" choras. Kalbės: L. Praseika, "Darbo" redaktorius, iš New Yorko; S. Tomas, A. C. W. of A. Joint Boardo nūnadarė; A. Janauskas, A. C. W. of A. generalis organizatorius.

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Pastabas.

Mes visada sakydavome ir dabar sakome, kad So. Bostono tautininkai ir socialistai pešasi dėl visokių bendrovių, šėru, "real estate" ir kitokių dalykų, o kada pakyla koks klausimas, kuris turi reikalo su darbininkais, ypatingai reikalauja "tėvynės Lietuvos", tai visas peštas pamiršta ir tuojau į bendrą frontą, kad pasekmingiau apkrausčius savo brolių kisenius.

Taip ir dabar yra. Jau sumobilizuota kalbėtojai, kurie tuo tos pacios estrados deklamuos apie "tėvyne Lietuva". Tais kalbėtojas bus F. J. Bažgailis, A. Tulys, S. Michelsonas, A. Ivaškevičius ir K. Paulauskas. Tai kilbasų-porėčių frontas, kuris taip neseniai ugnimi spjaudėsi tarpe savęs, o dabar bučiuojasi ir laukia, kol So. Bostono lietuvių darbininkai atidarys jiems savo kisenius.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

*) Ryzas—skuduras, skepeta, lupata, mazgotė.

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

Žmonių, daugiausia darbininkų, pilni suoliai prisėdę paunksnyj.

—Nedirbi,—pastebėjo sėsdamas Rūkas šalia Juozo Broko, sėdinčio ir akis įrėmusio kur į toj.

—Ne, tamsta,—atsakė Juozas, lyg nuobodintas iš gilių užsimastymų.

—Tai ir gerai, labai gerai, pūkstavo nutukęs karčianninkas, braukdamas prakaitą nuo savo plikės.—Tokiai karštyje, tai galima uždukt fabrike.

Valandėlė abu tylėjo; tik Juozas tingiai pažvelgė į jį ir vėl užsimastė. Kada tai buvo pažįstami gerai viens kitam, bet dabar gyvenimo aplinkybės juodu skiria.

—Kodel ant "byčių" (į pajūrį) nevažiuoji?

—Man ne byčiai galvoj, o...
—Et, skūpūoliai! Jei aš galėčiau nuo lazio atitraukti, tai mane nė ant virvių neišlaikytų,—tarė karčianninkas Rūkas.

—Gerai sociam tyčiotis. Tikėsi man, neturiu nė cento ant duonos...
—Tai, po velniais, nė kokios vakacijos! Tai kodel nedirbi?

—Todel, kad negaliu darbo gaut.
—Ar pašėlai?! Juk fabrikai visi eina.
—Eina... Bet tamsta gerai prisizūrėk, o pamatysi, kad tik pusė darbininkų tedirba; kita dalis išmesta ant gatvės, nes, kamui pasibaigus, susmuko ir darbai.

Karčianninko akys sužibėjo nepasitikimo žvilgsniu.

—O kaslink manęs, jei jum žingeidu,—cion Juozas atsidusęs tęsė,—mane fabrike suželdė: prosinimo mašina sutrynė pirštus. Ve koki,—del persitikrinimo parodė dešinę ranką su keturiais pirštais suplotais—penktas visai atpjautas,—iš tos priežasties nedirbu jau aštuntas mėnuo—gydauisi. Dabar galėčiau dirbt, bet negalima gaut darbo.

(Toliaus bus.)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

South Boston.

Rugsėjo 13 d. vietinis komunistų jaunimas buvo išvažiavęs į Marlboro ant Jokstų ūkio, kur buvo surengti pūkūs pietūs. Laikė pietų draugas Naujokaitis pasakė trumpą prakalbą apie komunistų padėtį Lietuvoje. Jis gyvai išaiškino, kaip mūsų vienminčiai draugai Lietuvoje badauja, skursta, kaip jie yra persekiojami visokiais būdais, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be teismo ir nežmoniskai kankinami elektrika ir visokiais inkvizicijos laiku būdais. Užbaigdamas prakalbė, paprašė visų, kad kiek gali paaukotų Lietuvos politikams kaliniams. Ir nei vienas neatsisakė aukoti.

Aukojų po \$1: A. Januševičiūtė, P. Traupis, C. Balčiūnas, F. Tiknis, A. Daukantaitė, Pernickas, J. Stonis, J. Mačys, P. Jackson, F. Kapočius, L. Smilgaitė, C. Matulaitis, R. Merkeliūtė, S. Strakauskas, Milleriūtė, J. Naujokaitis, M. Rostaitė, K. Kalušis, Urbeliūtė, Buivydas, Grintaitė, A. Benliūtė, O. Petrikaitė, O. Jokšienė, K. Jokštai, A. Micekvičienė. Jaukaiis aukojė \$2. Viso aukų surinkta \$28.

Po pietų vienai šoki, kiti lenktyniavo, tretį dainavo. Atrodė, jog nuo gražių revoliucinių dainų net girus skamba ir girus paukštukai priitaria dainuot.

Paslapstis

Pradžia liepos — patys karščiai. Miesto gyventojai eina, važiuoja iš troškųjų namų — miestų, kur į paupius, maudynes. Būdniesnieji pasitenkina išėję į laukus, bruzgynus, ar miesto tiesėjiam "sode" parkel, atsikvėpt bent tyresniu oru.

Sodas pasipuošęs lapuotais augštais medžiais ir gėlių lovėm kur-ne-kur, gana rūpestingai prižiūrimas. Pačiame viduryje stūkso augsta stovykla, išraiška laisvės ir ramybės... Priešais ją vandens fontanas. Žolė visur žaliuoja.

A.L.D.L.D. REIKALAI

ALDLD. Vajaus Mėnesis.

Pirmas apskritis deda visas pastangas, kad įtrauktų visas kuopas į vajų gavime naujų narių į ALDLD. kuopas.

Apskritis išleido aplikacijas įstojimui į ALDLD. Aplikacijos yra parankios dėl prirašymo naujų narių į organizaciją, taipgi ta pati aplikacija tinka pakviesti asmenį per laiška, kad jis rašytųsi į ALDLD.

Mes atspausdinome keletą fūkstanių, tad ir kitų apskričių kuopos galės gauti. Kaina: 100 aplikacijų \$1, 1,000 — \$4. Aplikacijos yra pritaikytos, jos tinka bile apskričiai ar kuopai. Tik reikia užsisakyti ir jos bus prisiųstos.

Draugai kuopiečiai turėtų sušaukti nepaprastus susirinkimus, dėl tinkamesnio prisirengimo prie vajaus mėnesio ir 10 metų sukaktuvių mūsų organizacijos gyvavimo. Kad tinkamai apvaikšioti sukaktuvius, reikia išanksto rengtis prie jų.

Kuopos susirinkime reikia išrinkti agitacijos komitetą, kuris rūpintųsi gavimu naujų narių į kuopą ir rengimu agitacinių prakalbų. Prie šio darbo reikia pakviesti ir kitas organizacijas, pritariančias A.L.D.L.D., kad ir jos prisidėtų prie apvaikšiojimo sukaktuvių.

Užduotis visų narių neatsidėti vien at išrinktos komisijos, bet visi turime darbuotis prirašinėdami savo draugus, pažįstamus į ALDLD. Taip dirbdami mes išauginsime organizaciją iki 10,000 narių.

"Vilnyje" bus vedamas skyrius vajaus mėnesį. Kuopiečiai turėtų būtinai ką parašyti į tą skyrių iš vajaus, tai yra užduotis mūsų visų darbuotis.

Pirmas apskritis paskyrė 5 dovanas dėl vajaus darbuotojų. Pirmą dovaną — vėlavą 10 metų sukaktuvių gyvavimo A.L.D.L.D.; antra — \$5; trečia — \$3; ketvirta — \$2; penkta — rašomoji fontainė plunksna. Šios dovanos bus duodamos tiems, kurie daugiausia naujų narių prirašys į bile kuopą 1 apskričiai.

Dabar kas link kalbėtų. Mes užkvietėme kalbėti d. V. Taura ir d. L. Pruseika, bet iki šiol negavome tikrų žinių, kitas iš jų bus su maršrutu pirmame apskričių. Blogas dalykas, kad kalbėtojai taip vilkina atsakymą. Visgi mes tikimės gauti tuojais atsakymą nuo jų ir tada pranešime spaudoje ir kuopoms apie tą maršrutą.

Draugai, renkitės prie agitacijos maršrutu. Vėliaus ar anksčiau mes turėsime išpildyti.

Kuopų sekretoriai praneškite į apskritį, kas yra veikiamą jūsu kuopoje.

I Apskr. Sekr. V. V. Vasys, 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Skaitykite Dienraštį ir Kitiems Užrašykite

A. L. CEASAR, M.D.

Gydo Ausų, Akių, Nosies ir Gerklės Ligas 109 EAST 8TH STREET Tarp Park ir Lexington Avenues NEW YORK CITY

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkame ir parduodame naujus ir antrankius rakandus. Puikiausiai aptaisome visokias keles ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos. Nuplėšiuojame ir nuvarniūjuojame visokius rakandus. Taipgi turu trokš ir reikalui esant perkraustau formius ir kitką.

FRANK GIVIS

540 GRAND ST., BROOKLYN Tarpe Lorimer ir Union Ave.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA. Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikūs staliūs su naujaisiais įtaisymais. Keturiolika bilių alėja. ŽAINOS PRIEINAMOS. 849-959 Willoughby Ave. Tel. 8842 Stagg.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

ALDLD. 1 Kuopos Nariams.

Šiandien, 24 d. rugsėjo, įvyksta ALDLD 1 kuopos susirinkimas "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., Pradžia 8 val. vakare.

Visi nariai dalyvaukite, nes žinote, kad artinasi agitacijos mėnesis ir turėsime pasvarstyti, ką mes darysime. Juk negalima taip laiką praleisti, ypatingai šiemet, kada mūsų organizacija apvaikšioja jubilėjų dešimties metų gyvavimo. Sekr.

Kriaučių ir Kitų Darbininkų Domei.

Draugai darbininkai ir darbininkės, jums naujiena šiandien girdėti, kaip unijų biurokratų persekioja Darbo Unijų Svetimie Lygos narius. Vienus lygicūsius spenduoja iš jo kalų, kitus sumuša, idant negalėtų veiklesni Lygos nariai nurodyti biurokratų bjaurius darbus.

Toji kova eina ne tik čia, tarpe Brooklyn kriaučių, ji eina visose unijose. Kova gana sunki: ji reikalauja kaip moralės tvirtybės, taip ir materialės. Unijų biurokratų turi išduoti, turi narių sudėtus pinigūs; jiems bėpigu kovoti su kai riuoju unijų judėjimu. Bet mums, lygicūsiams, yra sunku atsilaikyti esantiems be cento. O juk negalima žiūrėti, rankas ant krūtinės susidėjus, kaip unijų vadai streikus parduoda; nepaprastomis mokestimis elinuos narius apkrauna taip, kad narys jokius teises neturi — tik išskiriant duokles mokėti ir prieš viršūninkų vergimą tylėti. Tas jiems šiandie unijose leistina.

Kiek pavienių žmonių smarkiai soko taisyti amatinėse unijose dalykus — pasekmės išėjo prastos. Dabar Lygos veikimas yra organizuotas veikimas. Lygos tikslas yra amatinės unijas padaryti kariningomis unijomis, kurios vos kovą prieš fabrikantus, o ne kompromisio būdu ant kiekvieno aštresnio susikirtimo su darbdaviais.

Brooklyne ant vietos yra kriaučių skyrius Lygos kuopa, kuri turi nemažą būrį 54 skyriaus kriaučių savo tarpe. Kova su ratelininkais reikalinga. Kaip jie begėdiškai 19 d. vasario sumušė moteris ir vyrus, suspendavo net ant 5 metų. Kaip, jie paškodnai, suktais būdais, norėjo J. Manelį padaryti bjauriu žmogumi. Kaip jie suktais provokatoriškais būdais norėjo atimti 54-tam skyriui teises rinkti duokliu sekretorių. Kaip jie eikvojo lokalo pinigūs del eksperto, idant pasidarytų politinio kapitalo iš Manelio.

Tą viską sudėjus į daiktą ir matant, prie ko siekė ratelininkai ir kiek žalos padarė lokalui, tai rimti kriaučiai tiems unijos griovikams turėtų duris parodyti iš savo tarpo. Tačiau, to nedaro, nes tuo juos nepamokysi; juos reikia šviesti, nes jie yra tamsūs, nesuipratę žmonės; jiems streiklaužiai yra gera; jiems asesmentus išgauti yra meilu, nes juos paglosto Goldbergis, Milleris ir kiti centų eidikai.

Apšvietos darba tuščia kišene nevesi, reikia pinigų. Tai tam tikslui sekančią subatą, 26 d. rugsėjo, Queens County Parke, 3 valandą po pietų, prasidės piknikas. Tas visas pelnas eis švietimo darbu.

Visi draugai, kurie tik nors kibirkštelė turite krūtinėje darbininkiškos dvasios, paremkite mus, atsilankydami į mūsų parangimą. Laikinis Lygos Sekr. J. Buivydas.

Dar apie Aido Koncertą. Nemanau rašyti apie solistus, vien tiktai apie Aido ir Lyros chorus. Nematau reikalo Aida kelti į padangę, o Lyrą niekinti. Rašysiu bešališkai, kaip aš, dalyvaudamas per šešis metus chorusu, galėjau suprasti dainavimą minėtų chorų praeitame koncerte.

Tiesa, Lyros chorus daug skaitlingesnis nariams, negu Aidas, tačiau jisai dar nesuilygino dainavime su Aidu. Lyros harmonija dar nesuderinta, balsai nelygūs, nes daug joje (Lyroje) yra jaunų dainininkų, kurie pirmiau nėra dainavę chorusu.

Bayonne, N. J. Rugsėjo 21 d. apsidėję drg. Antanas Višniauskas su Marijona Aidukaite. Šliūba paėmė civilii. Abudu jaunavedžiai priklauso prie Dailės choro ir gerai darbuojasi.

Linkiu jiems laimingo šeimyniško gyvenimo ir nepaliuti veikus mūsų darbininkiškamė judėjimė. Chorietais.

Niekuomet žmogus, nedainavęs chore, negali nulaikyti savo balso, sutaikyti, suderinti su kitais balsais, kad ir geriausias norus turėtų, nes jis dar neturi ausyse įsidirbęs dainavimo klausą.

Aidas dainavo sunkias dainas — "Kova Neuzbaigta" ir "Sveikala Gyva Sesute" (pastaroji sudainuota vykusiai), prie kurios dainavimo reikalinga solistė, o Aidas turi ją Januškiešienę asmeny. Aide randasi daug pralavintų gerų balsu.

Mūsų Reporteris, tur būt, per klaidą drauga Veličką perstatė paprastu chorlečiu. Aš jį statau ant augstesnio laipsnio, nes jo balsas jau pralavinatas, gali dainuoti ir yra dainavęs solo. Koncerto surengime darbuosis Januška ir Ziedelis. Daugiausia dirbo mūsų mylimos Elenutės (Sireikiūtė ir Bonkevičiūtė), rinkdamos iš biznierių apgarsinimus ir programą. Kitų komisijos narių nežinau.

Nors Reporteris aidiečius gąsdina lyriciais, tačiau mes, aidiečiai, žinodami amerikoniško jaunimo nepastovumą — ne nusigąstame. Kuršėny Studentas.

P. S.—Aido dainavime irgi buvo kelios klaidelės, kurias buvo sunku išvengti tulų priežasčių delei. K. S.

Norėjo Pavogti "Laisvės" Troką.

Serodos ryte norėjo iš Thalmano garadžiaus pavogti "Laisvės" troką. Vagiliai įsikraustė į garadžių per langą, kuris randasi stoge. Jie bandė pirmiausiai pasiimti "Laisvės" troką, bet jis buvo užrakintas ir negalėjo išvažiuoti. Tuomet pradėjo atsukinėti tam tikras dalis, kad galima būtų išvažiuoti, bet ir čia nepasisekė, nes nulauzė tam tikrą dalį. Pamatė, kad jau nieko nepadarys, negalės išvažiuoti, nes dalis sugadinta, pasiėmė garadžiaus savininko Thalmano automobilį, išsiėmė iš "Laisvės" troko lemputes, bandė išimti bataraus, bet jų neišėmė ir paskui išvažiuojo. Anksti ryte atsikėlęs J. Thalmanas apsižiūrėjo, kad jo automobilis nėra ir kad "Laisvės" trokas bandytas pavogti, pranešė policijai. Neilgai trukus, gauta žinia, kad vagilius jau sulaukė Astoria, L. I. "Laisvės" trokui sugadinta tik mažmožiai, nuostolių padaryta už keletą dolerių.

C. Brooklyno Margumynai.

Rugsėjo 1 d. įvyko ALDLD 24 kuopos susirinkimas. Narių atsilankė neperdaugausia, nes kitiems neapeina kuopos susirinkimas. Buvo nutarta rengti prakalbus ir perstatyti Padėkavonės Dienoje. Veikalas bus statomas "Meilė — visų ligų gydytoja", kuris jau pradėtas mokintis.

Subatos vakare, ant Sands St. tulas Malone pajovė savo meilužę Winkelson. Ji buvo persikyrus su vyru ir gyveno su meilužiu, kuris paskui ir pajovė.

Nedėlios vakare tulose katalikiškose vestuvėse, besilinksminant, paleista darban peliliai. P. Karvelis supjaustė airi, kuris dabar randasi ligoninėje. Karvelis areštuotas ir nepaleidžiamas po kaucija, nes sakoma, kad airis esąs supjaustytas pavojingai ir gali nuvažiuoti pas Abraomą. Žalvalabio Pempė.

Nunirė F. Pranckietienė.

Rugsėjo 21 d. nunirė Dominiko Pranckiečio moteris Franckis, kuri gyveno 279 Monroe St., New Yorke. Laidotuvis įvyko 23 d. rugsėjo. Velonė turėjo 50 metų amžiaus. Paliko dideliame nulūdimė vyrą ir du sūnus.

Bayonne, N. J.

Rugsėjo 21 d. apsidėję drg. Antanas Višniauskas su Marijona Aidukaite. Šliūba paėmė civilii. Abudu jaunavedžiai priklauso prie Dailės choro ir gerai darbuojasi. Linkiu jiems laimingo šeimyniško gyvenimo ir nepaliuti veikus mūsų darbininkiškamė judėjimė. Chorietais.

Darbiečių Atydai.

ADP New Yorko skyrius šiemet dalyvauja mieste "Inkmuose ir stato kandidata į miesto majorus." Bet žinote, kad pastatymui kandidatu reikalinga surinkti tam tikrą piliečių parašų skaičių. Jeigu nebus surinkta reikalingas skaičius, tuomet negalėsime statyti savo kandidatu. Todėl visi nariai turi pasidaruoti, turi stengtis rinkti parašus. Blankas galima gauti generaliam ofise, 108 E. 14th St., New Yorke; Williamsburgo skyriaus ofise, kuris randasi 56 Manhattan Ave., ir "Laisvės" ofise. Šitose vietose galima bus gauti visas reikalingas informacijas. Visi nariai, ypatingai tu, kurie geriau vartoja anglų kalbą, priivalumas pasidaruoti.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

NEW YORK, N. Y.—ALDLD 23 kuopos mėnesinis susirinkimas bus nedėlio, 27 rugsėjo (Sept.), po No. 1347 Boston Rd., Bronx. Pradžia 9:30 val. ryte. Visi nariai ateiškite. Sekretorius.

NEW YORK, N. Y.—ADP LS 82 kuopos specialis susirinkimas įvyks nedėlio, 27 rugsėjo (Sept.), po No. 1347 Boston Rd., Bronx. Pradžia 9:30 val. ryte. Visi nariai būtinai ateiškite, nes bus rinkimai delegato į Lietuvų Sekcijos suvažiavimą ir kiti klausimai. Organizatorius. 226—227

MASPETH, N. Y.—ALDLD 128 kuopos mėnesinis susirinkimas bus pėnyčioj, 25 rugsėjo (Sept.), National svetainėj, Clinton Ave. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai ateiškite ir naujų narių atsiveškite. Org. U. Mameniskiuė.

BROOKLYN, N. Y.—Šv. Kazimiero ir Juozapo Draugystės 26 d. rugsėjo (Sept.), "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St. Pradžia 7 val. vakare. Būkite visi nariai. Komitetas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, Pa.—ALDLD 10 kuopos susirinkimas bus pėnyčioj, 28 rugsėjo (Sept.), Laidies Name, 521 York Ave. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai atsilankykite, yra svarbių reikalų. Apart to, šiame susirinkime gausite po knygą "Kommunizmo A-B-C". Sekr. P. Plungis.

PAJESKOJIMAI

Pajieskau merginos apsigvedimui, nuo 20 iki 25 metų amžiaus. Aš esu 33 metų, turiu gera užsiėmimą, svaiginančių gerimų nevartoju. Meldžiu atsilaukti laišku. Vyrų meldžiu nerašinėti. W. J. Custer Box 673, Sarasota, Fla. 225—228

PARDAVIMAI

PARSIDUODA dvi karčiamosvienos pusė, o kita galima pirkti visą. Kaina prieinama. Savininkas eina į kita biznį. Gera progą pirkt. Vladas Morkūnas 441 Keap St., Brooklyn, N. Y. 225—253

Parsiduoda bučernė ir grocernė. Vieta gera biznliui ir biznis gerai eitų, bet per trejetą metų reikėjo susiprkti su daugeliu žmonių, tai nenoriu girdėti barnių, todėl parduodu šiai labai pigiai. Norinčiam pirkti duosiu ir ant išmokėjimo taip, kad pirkejas nesigailėtų pirke. R. Stanley 319 Plymouth St., C. Brooklyn, N. Y. 226—228

PARSIDUODA 3 namai biznliavie. Pirmas namas su 2 storais bučernė ir laikrodžių krautuvė, 3 šeimynų, po 5 kambarius. Galima pirkti su bučerne arba vieną namą. Kaina namo \$9,500, bučernės—\$3,000. Antras namas 3 šeimynų, po 5 kambarius, 2 storai, garadžius automobiliams ir vėding šapa, vidury miestelio, randos per metus \$2,460. Kaina \$20,000. Lotas 64 X 200. Trečias namas—hotelis, 24 kambariai su formiais, didelis garadžius, 14 akro žemės, ant "kontry" miestely. Biznis geras. Aš garantuoju visus tuos namus arba biznius, parduodu pats (savo nuosavybes, be agento, lease'o nieks neturi. Su imokėjimu, tai kaip pūstairime. Parsiduodu todėl, kad noriu išvažiuoti. Kita kraišta. Labai gera progą, pasinaudokite. Org. U. Mameniskiuė. J. Macevicius 250 E. Main St., Frankfurt, N. Y. 227—229

REIKALAVIMAI

Reikalinga mergina patarnautoja (veiterka) ir restoracija. Darbas nuolatinis. Atsilaukite greit. Joe's Restaurant 150 N. 4th St., Brooklyn, N. Y. 225—229

Telefonas: Stagg 9105

Dr. A. Petrika LIETUVIS DENTISTAS X-Spindulių diagnoza 221 SOUTH 4-TH STREET BROOKLYN, N. Y. Priešais "Bridge Plaza" Valandos: 10—12 prieš piet 2—8 po piet Penktadienis ir sekmadienis tik sulgy sutarties.

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyn. Kuriam dar neteko būti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai meldžiame atėti ir persitikrinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L-I-E-T-U-V-I-S DAKTARAS (gydytojas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjima, Sali, Rankų, Kojų, Upiama, Dumi, Galvos skaudėjima, ir telp visokius skaudėjimus (tik ne rogas). Tūkstančiai žmonių yra išgydyo milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek vertus, kiek jį pati sveria su šiu naujos gydymo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 19 centų extra už pėrsutimą. Klauskite pas aptieklusius telp DEKSENIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksnis Ointment Co. 519 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

LIETUVIŲ FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalioja visokius pavelskus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro us amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (Seniausia įstaiga) Turėdami kokį nors užsakymą š norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai: W. Masilevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO ISLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNYGA 224 puslapių, drūtais popieriniais apdarais Kaina tik 50 centų Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu: "DARBININKIŲ BALSAS" 46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybėlės, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apiaustus (rainkotus) vyrams, moterims ir vaikams. Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užtikrinti. S. P A U Ž A 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

TEL. STAGG 4697 A. L. CLOTHING CO. LIETUVIŠKA DRABUZIŲ ĮSTAIGA Mes užlaikome didžiausią krautuvių jausių madų drapanų suaugusiems, jaunimui ir vaikams. Taipgi siuvame iš sakymų ir "Mail Orderius" į kitus miestus per mūsų agentus. Užlaikome didelį pasirinkimą vėlavos mados audėlių. Krautuvi atdara paprastomis diemonis nuo 8:30 ryto iki 9:30 vakaro, nedėliadienis ir šventadienis nuo 12 ryto iki 1:30 po pietų. Ateikite pasižiūrėti. A. L. Clothing Co. 216 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBUVE geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, autaisyt ir sudėt visokius motorus, apie elektrą ir važiuojam. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglų kalboje vida visam žinomam ir per 15 metų prityrus Inspektoriaus L. TIKNEVICIUS Garantuojame laisnį ir diplomą. Pajieskome darbo. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 vakaro. Klases diemonis nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. NEW YORK AUTO SCHOOL (Kampas 14 gatvės) 228—2nd Avenue, New York

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS Gydrom pasekmingai įvairias ligas VYRU IR MOTERŲ NEPAISANT KAIK PAVOJINGA LIGA IR KAIK SENAI KENTIAS GALIU PAGALBERTI MANO GYDYMAS SUTEKIA PASVEIKES MES įvairuose apsiereikimuose ligų — Nervų Odos, Kraujau Nevalume, Odos Sugedimė, Chudniškų Skaudulių, Abėno Nervų Silpnumo, Chudnu, Šlapinimosi Nesmagumų, Reumatizmo, Esmmerhoido ir visų kitokių ligų. Ar darve užaminuoti savo kraują ir ar žinai teisingai padėtį? X-Ray; kraujas tiriama Wassermano tema ir vaistais. Teisingas tyrinėjimas ir gydymas. UZMOKESTIS PRIEINAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatingas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatingai. KALBAME LIETUVISKAI. PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI. Kasdien; nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėliom: nuo 9 ryto iki 4 p. p. DR. ZINS 25 METU SPECIALISTAS 110 East 16th St., Tarpe 4 Ave. ir Irving Place New York, N. Y.

"DARBININKIŲ BALSAS" Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas Išėina prieš pirmą kiekvieno mėnesi. PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAL Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jarys talpa aprašymas viso tarptautinio moterų ir abėno darbininkų judėjimo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis emigruoti ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkų Balsas" Ypatingai moterys privalo skaityti, nes daug moterų klausimų grūdenama jame. "DARBININKIŲ BALSAS" 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.